

KRATKA SUMMA

VELIKOGA

KATEKIZMUŠA

SPITAVANYEM, I ODGOVÄRJANYEM

ZA KATOLIČANSKE ŠOLE

Z NOVA VO DANA

OD DRUŽTVA SV. STEVANA,

18 kr.

V BUDAPESTI 1892.

ŠTAMP. ATHENAEUMA

A Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28/b.

megjelent és a katolikus iskolák számára előírt s azok használatára engedélyezett tankönyvek.

Magyar nyelven.

a) Hittani könyvek.

Erstergomi elemi katekizmus	18 fill.
kis " " " " " " " " " " " "	36 "
Egri elemi katekizmus	12 "
kis " " " " " " " " " " " "	32 "
Róder Alajos. Biblia kisebb gyermekek számára	42 "
" középkorú " " " " " " " " " " " "	56 "
" nagyobb " " " " " " " " " " " "	Kor. 1.06 "
Gerely József. Kis képes biblia. I/II. oszt. számára	50 "
" " " " " " " " " " " "	80 "
A ker. katolikus egyház szertartásainak magyarázata (a Veszprém egyházm. népiskolák számára)	36 "
Supka Márton. A ker. katolikus egyház szépsége, szokásai- és szertartásaiban. (Szertertástan)	70 "
A relligió történetének rövid vázlata	20 "
Németh Gy. Egyháztörténet	40 "

b) ABC-és könyvek.

Bárány Ignác. ABC-és könyv	20 fill.
Mócsy-Petrovác-Steinberger. ABC-és könyv (böv. kiad. 8 fv)	40 "
" " " " " " " " " " " "	24 "
Zelliger József. Magyar ABC-és könyv a tótajkú róm. kath. népiskolák számára	30 "

c) Olvasókönyvek.

Bárány Ignác. I. olvasókönyv a kath. népisk. I. o. számára	20 fill.
II. " " " " " " " " " " " "	36 "
III. " " " " " " " " " " " "	48 "
IV. " " " " " " " " " " " "	60 "
V. " " " " " " " " " " " "	Kor. 1.28 "
Mócsy-Petrovác-Walter. II. olvasókönyv	48 "
III. " " " " " " " " " " " "	60 "
IV. " " " " " " " " " " " "	(fiúisk. számára) 88 "
IV. " " " " " " " " " " " "	(leányisk. szám.) 88 "
V. " " " " " " " " " " " "	(fiúisk. szám.) Kor. 1.44 "
Zelliger József. Magyar olvasókönyv a tótajkú róm. kath. népiskolák második osztálya számára	90 "
Dreiszigler-Számord-Szokoló és Róvó. Gazdasági- és Ismétlő- iskolák olvasókönyve	Kor. 1.— "

d) Fali olvasóablak, fali egyszerű.

Fali táblák a Bárány-féle ABC-és könyvből. (24 l.) Cruda Kor. 4.80 fill.
Vászorra húzva, fölagatásra készen " 24.—

Fall táblák a Mócsy-Petrovác-Schultz-féle ABC-es könyv-	
hoz. (24 lap.) Cruda	Kor. 4.80 fill.
Vászonra húzva, fölraggatásra készen	„ 24. — „
Gyórfy J. Fall egyszeregy. Cruda 1-20, vászonra fölhurva	
léczekkel	Kor. 3.20 „

e) Olvasó- és tankönyvek osztatlan iskolák számára.

Mócsy-Petrovác-Schultz. Első olvasó- és tankönyv az osztatlan népiskolák III/IV. osztálya számára.	<i>Egyik év</i> 60 fill.
	<i>Másik év</i> 60 „
Második olvasó- és tankönyv az osztatlan népiskolák V/VI. osztálya számára.	<i>Egyik év</i> 80 „
	<i>Másik év</i> 80 „
Ember Károly. Olvasó- és tankönyv osztatlan népiskolák III/VI. osztálya számára.	88 „

f) Vegyes tantargyak.

Gyórfy J. Magyarország története népisk. fels. oszt. sz.	48 fill.
Mócsy L. Gazdaságtan nusk. számára 40 fill., leányisk. sz.	32 „
Gyórfy J. Számtan és mértan gazdasági ismétlő-isk. sz.	80 „

g) Iskolai napló-nyomtatványok.

Értekezési napló (nagy ívrét) ívenként	10 fill.
A) minta: Főlvételi napló , nagy regálalakban (címvív 75 rovattal, folyó-ív 100 rovattal) ívenként	10 „
B) minta: Anyakönyv és osztályzat (címvív 25 rovattal, folyó-ív 50 rovattal) ívenként	10 „
C) minta: Mulasztási napló (címvív 30 rovattal, folyó-ív 40 rovattal) ívenként	10 „
Népiskolai rendszabályzat és Értesítő könyvecske, egy példány	10 „
Intés (egy íven 8 példány) ívenként	10 „
Felvilágosztatás (egy íven 8 példány) ívenként	10 „
Táblázat Évi jelentésre a népiskoláról, ívenként	10 „

Új naplóívek.

A/1. minta. Főlvételi napló a róm. kath. kiseddóvódák és menedékházak számára. Belív 32 rovattal, címvív 24 rovattal. Ára ívenként	04 fill.
A/2. minta. Főlvételi napló a róm. kath. népoktatási tanintézetek számára. Belív 32 rovattal, címvív 24 rovattal. Ára (ívenként)	04 „
B/1. minta. Mulasztási napló a róm. kath. kiseddóvódák és gyermekmenedékházak számára. (Egy ív négy gyermek számára szolgál.) Ára ívenként	04 „
B/2. minta. Előmeneteli és mulasztási napló a róm. kath. népiskolák számára. (Egy ív négy gyermek részére szolgál.) Ára ívenként	04 „
Népiskolai bizonyítványok	06 „

Kimorlító tankönyvjegyzékkel, melyben a német, tót stb. nyelven kiadott tankönyvek is föl vannak sorolva, valamint bevezetés czéljából mutatványpéldányokkal kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

KRÁTKA ŠUMMA
VELIKOGA
KATEKIZMUŠA

SPITÁVANYEM. I ODGOVÁRJANYEM

ZA KATOLICANSKE ŠOLE

Z NOVA VO DANA

OD DRUŽTVA SV. STEVANA.

V BUDAPEŠTE 1892.

STAMP. ATHENAEUMA.

Napelávanye.

P. *Ka je Katekizmus?*

O. Katekizmus je krsčanskoga Katoličanskoga znányá Návuk: tak se zové zobčinskim táloni i knižica, vu šteroj se ete návuk zapéra.

P. *Vu keliko glávni táli se naprej dáva krsčansko, Katoličansko znánye v-etom Katekizmusi?*

O. Krsčansko, Katoličansko, znánye v-etom Katekizmusi vu petéri glávni táli, vu ednom Pridavki se naprej dáva.

P. *Steri so oni petéri glávni táli?*

O. Oni petéri glávni táli so nasledüvájóči

1. Je Vera.
 2. Je Vŕpanye.
 3. Je Lŕbav.
 4. So svŕti Sakramentomi, tŕ je: Sve-
stva.
 5. Je krsŕánska Pravica. I Prídavek
od ŕtvŕri slednyi Del.
-

I. Glávni Tao.

Od Vere.

I. Rázloček.

Ka je Katoličánska Vera.

P. *Ka je po krsčánskom, Katoličánskom vervati?*

O. Po krsčánskom, Katoličánskom vervati je, vsa za istino držati, ka je Bog nazvesto, i svéta Mati Cérkev, ka bi vervali, pred nás dáva, ali je písano ali nej.

P. *Jeli je zadosta na zveličanye, či Katoličánski Krsčeník samo vu sreci verje ono, ka je Boy nazvesto?*

O. Nej je zadosta na zveličanye, či Katoličánski krsčeník samo vu sreci verje

ono, ka je Bog nazvesto; nego je zvuin toga potrebno, naj:

1. Vero svojo po delaj vō skáže.

2. Ka vu sreci verje, či je potrebno, ono naj i zvlístami očivesno vadlúje.

P. *Zakaj moremo vervati ono, ka je Bog nazvesto?*

O. Vervati moremo ono, ka je Bog nazvesto, záto: ár je Bog vekivečna pravica, neskončana modrost, štera niti nikoga vkaniti, niti se od nikoga prekaniti nemore.

P. *Jeli je potrebna vera vsákomi Človeki, kí se šcé zveličati?*

O. Potrebna je vera vsákomi človeki, kí se šcé zveličati; ár je brezi vere nemo-goče prijetnomi biti pri Bogi.

P. *Ka je potrebno vsákomi človeki, gda k-pámeti pride, znati, i vervati, naj se zveliča?*

O. Vsákomi človeki, gda k-pámeti pride, naj se zveliča, potrebno je znati, i vervati:

1. Ka je eden Bog.

2. Ka je Bog pravičen Sodec, steri Iona to dobro, ino kaštiga to hildo.

3. Ka so tri Božánske Persone vu ed-nom bojestvi, natúri: Oča, Sin, i Svéti Dúh.

4. Ka je ta druga Božánska Persona z-
človekom postánola, naj bi nás po svojoj
smrti na križnom drejvi odkúpila, i na veke
zveličala.

5. Ka je dūsa Cloveka nemrtelna.

6. Ka je Boža milošča na zveličanye
potrejbna, i ka Clovik brezi milošče nikaj,
ka bi žitka vekivečnoga vrejčno biló, nemre
činiti.

P. *Ki se zapovidáva vsákomi Katoličánskomi
krsčeniiki znati?*

O. Vsákomi Katoličánskomi krsčeniiki
se zapovidáva znati:

- 1. Apostolske vere vadlúványe.
- 2. Gospodnovo Molitev.
- 3. Desétere bože zapóvidi, i Sv. Materé
Cerkvi petére zapóvidi.
- 4. Sedem svestv.
- 5. Krsčánsko Pravico.

P. *Gde se zdržávajo ona náj bole štera Kato-
ličánski krsčeniik vervati more?*

O. Ona, štera Katoličánski krsčeniik
more vervati, zdržávajo se náj bole vu Apos-
tolske vere vadlúványi.

P. *Kakda je Apostolske vere vadlúványe?*

O. Apostolske vere vadlúványe je etak

Verjem v-ednom Bógi, Oči vsamogo čem, stvoriteli Nébe i zémle. I vu Jezusi Kristusi jedinom nyegovom Sini, Gosposi našem. Ki se je poprijao od Dühã svétoga, poródo se je od Divice Marie. Moko je trpo pod Pontzius Pilátušom. Razpét je, mr'ó je, i pokopan je. Stópo je doli na pekle, na tretji dén je od mrtvi gori stano. Stopo je v-Nebésu, sidi na desnibi Bogá Očé vsamogóčega. Odnet pride, sodit žive, i mrtve. Verjem vu svétom Dúhi. Sveto krsčánsko Katoličánsko Mater Cerkev. Svécov oběinstvo. Grejhov odpüsčanye. Tejla gori stanejnaye, i žitek vekivečni. Amen.

P. Keliko tálov, ali štúkov má Apostolske vere vadlúványe?

O. Apostolske Vere vadlúványe má 12 tálov, ali štúkov.

II. Rázioček.

Od Apostolske vere vadlúványe 12 Tálov, ali Stúkov.

§. 1. Od Apostolske Vere vadlúványã prvoga Stúka.

Verjem v-ednom Bogi, Oči vsamogóčem, stvoriteli Nébe, i zémle.

a) Od Boga.

P. *Jeli je več od ednoga Boga?*

O. Sam eden je Bóg.

P. *Ka je Bóg?*

O. Bog je sám obsebi naj popolnejše Bojštvo.

P. *Jeli je več Božánski Person?*

O. Tri so Božánske Persone.

P. *Kak se imenüjejo trí Božánske Persone?*

O. Prva Božánska Persóna se imenüje Oča; druga Sin; tretja Svéti Düh.

P. *Kak se imenüjejo vse vküp trí Božánske Persone?*

O. Trí Božánske Persone vse vküp se imenüjejo Svéto Trojstvo.

P. *Po kom vadlúje Katoličánski krsčenik Sv. Trojstvo?*

O. Katoličánski krsčenik vadlúje Sv. Trojstvo po znaményi Sv. Kríža; gda vu krížanyi vsáko med tejmi Božánskimi Persónami imenüje.

P. *Ka vadlúje esče Katoličánski krsčenik po znaményi Sv. Kríža?*

O. Katoličánski krsčenik po znaményi

Sv. Kríža, i to vadlúje, ka je Kristus Jezus, gda je na Krížnom drejvi mr'ó, nás po svojoj smrti odkúpo.

P. *Kakda se človik prekríži?*

O. Človik se etak prekríži: pravo roko na čelo položivsi pravi, vu Imeni Oče †, zatejm na prsi, i Sina †, i z-lejvoga pleča na pravo, i Dúhá Svétoga †. Amen.

b) Od Stvárjánya.

P. *Sto je vsa stvóro?*

O. Bóg je stvóro Nébo, i zemló, i vsze, ka jeste.

P. *Ka včíní eta rejč stvóriti?*

O. Eta rejč stvóriti včíní teliko, kak z-ničesa kaj vó prinesti.

P. *Stere stvórejene stvári Bože so náj bole spominánýa vredne?*

O. Náj bole spominánýa so vrej dne stvorjene stvári Bože, Angelje i človik.

P. *Ka so Angelje?*

O. Angelje so čisti dúhóvjo, šteri rázum i volo májo, ali tejla nemájo.

P. *Zakaj je stvóro Angele Bóg?*

O. Bóg je stvóro Angele, naj nyega postújejo, lúbijo, ino molijo, nyemi služijo, i človeka varjejo.

P. *Kakda je stvóro Bóg Angele?*

O. Bóg je stvóro Angele vu svojoj milosći, i z-vnogimi popolnostmi.

P. *Jeli so ostanoli vsi Angeli vu Božoj milosći?*

O. Vnogo Angelov je Božo milosčo po grejhi gizdosti pogúbilo.

P. *Kakda je kastigao Bóg gizdáve Angele?*

O. Bóg je gizdáve Angele, šteri se vrazjé zovéjo, na veke odvergo, i na pekeo síno.

P. *Stera storjena stvár Boža je náj bole spominanya vrejdna za Angelmi?*

O. Človik je náj bole spominanya vrejdna stvorjena stvár Boža za Angelmi.

P. *Skaj stoji človik?*

O. Človik ztoji ztejla, i znemertelne dūse štera je na Boži kejp stvórnjena.

P. *Zakaj je stvóro Bóg človeka?*

O. Bóg je stvóro človeka, naj nye-

ga spozna, postúje, lúbi, moli, i nyemi slúži, pokoren bode, i naj se zveliča.

P. *Jeli so pokorni ostanoli lidjé Bógi?*

O. Taki prvi človik Ádam z-Ejvov zenóv svojov je bio nepokoren Bógi.

P. *Kakda je postano prvi človik nepokoren?*

O. Prvi človik je od Bogá v-Paradižomi prepovedjanogá drejva z-sáda jo, i pa tóm je pgregrejšo.

P. *Jeli je té grejh li samoni prvoni človeki škódo?*

O. Té grejh je nej li samoni prvoni čoveki škódo, nego i nam, ki se od nyega narájamo; té je zrok naše vrejmenitne, i vekivečne smrti; kak i vnógi drúgi naši telovni, i dúševni nevól.

P. *Jeli so na veke i lidjé odvrženi od Bogá, liki gizdávi Angelje?*

O. Lidjé so nej na veke odvrženi od Bogá, liki gizdávi Angelje.

P. *Ka je obečao Bóg za volo grejha odvrženomi človeki na nyega oslobodjenyé?*

O. Za volo grejha odvrženomi človeki na nyega oslobodjenyé je obečao Bóg, ka Odkúpitela pošle, ki se Meššiás zove.

§. 1. Od Apostolske Vere vadlívánýa drugoga Stúka.

I vu Jezusi Kristuši, jedinom nyegovom sini, Gospódi našem.

P. *Ka je Kristus Jezus?*

O. Kristus Jezus je:

1. Očé Bogá jedino rodjeni Sin.
2. Bog i Človik navküpe.
3. Naš Gospod, Právde Dávec, i Vučíteo.

P. *Ka včini eta rejč Jezus?*

O. Etá rejč Jezus teliko včini, kak Zveličíteo.

P. *Zakaj se imenüje Jezus za Zveličítela?*

O. Jezus se imenüje za Zveličítela; ár je po nyem včinyeno naše zveličánye, gda nás je od grejha, i od grejha kaštige, i vekivečne smrti oslóbodo.

P. *Kakda se imenüje esče Jezus?*

O. Jezus se imenüje tüdi za Kristusa, to je: Namázanoga.

P. *Zakaj se imenüje Kristus Jezus Bogá jedi-
norodjeni Sin?*

O. Kristus Jezus se imenüje Bogá jedino

rodjeni Sin; ár je on sam tiszti, ki se je od nebeskoga Očé od veka naródo.

P. *Kak a je Kristus Jezus Bog i Clovik navkúpe?*

O. Kristus Jezus je Bóg, i Clovik navkúpe; ár je Bóg od vekivekoma, kí je vu dokončanom vrejmeni z Clovekom postao.

P. *Zakaj se imentije Kristus Jezus za našega Gospóda?*

O. Kristus Jezus se imentije za našega Gospóda: ár je Bóg, i Odkúpiteo náš.

P. *Zakaj je postao z-Clovekom Sin Boži?*

O. Sin Boži je z-Clovekom postao; ka bi nás po svojoj smrti na križnom drejvi odkúpo, i zveličao.

§. 3. Od Apostolske Vere vadlúvanya trétjega Stúka.

Kí se je poprijao od Dúha Sv. porodo se je od Divice Marie.

P. *Jeli Jezus má Očo?*

O. Jezus kak Bóg má Nebeskoga Očo kak Clovik nema.

P. *Jeli je nej bio Józef Marie záročnik Kristuša Jezusa Oču?*

O. Józef je Kristusa Jezusa samo hrá-
niteo, i štímáni Oča bio.

P. *Jeli je meo Jezus Mater?*

O. Jezus kak Bóg je nikakse Materé nej meo, kakti Cloveka je Mati bila Blažena Divica Maria.

P. *Zakaj se imenuje Maria Mati Boža?*

O. Maria se imenuje Mati Boža; ar je Kristuša Jezusa porodila, ki je navkúpe Bóg i Človik.

P. *Od koga je poprijela vu utrobi Maria Jezusa?*

O. Maria je poprijela vu utrobi Jezusa od Dúha svétoga.

P. *Gde je porodila Mariã Jezussá?*

O. Maria je porodila Jezusa v-Betlehemi vu ednoj stali.

§. 4. Od Apostolske Vere vavlávanya strtoga Stúka.

Moko je trpo pod Pontzius Pilatusom.

Razpet je, mro je, i pokopan je.

P. *Jeli je mogao trpeti Jezus?*

O. Jezus je mogao trpeti kak Človik, kak Bóg nej.

P. *Jeli je za istino trpo Jezus?*

O. Jezus je za istino trpo i v-dasi, i v-tejli.

P. *Ka je trpo Jezus v-düsi?*

O. Jezus je trpo v-düši veliko stiskávanje i žalost.

P. *Ka je trpo Jezus v-tejli?*

O. Jezus je trpo v-tejli vnóge nevéle i mantre, vnóge vdárce i rane, zbičtívani je i ztrnyom je korunívani.

P. *Ka je trpo esče Jezus?*

O. Jezus je trpo i vnóga ošpotávanya, odúrjávanya, bláznosti, ogrizávanya, i vnóge drüge grozne moke.

P. *Gde je razpěti, i gde je mró Jezus?*

O. Kristus Jezus je razpěti na Kálváriánskom brejgi, blüzi pri Jeruzálemskom Vá-rasi, i mr'ó je na Krížnom drejvi.

§. Od Apostolske Vere vadltívánja pé-toga Stüka.

Stópo je doli na pekle, na trétji
den je od mrtvi gori stano.

P. *I li je Kristus Jezus zdúsov, i ztejlom doli stópo na pekle?*

O. Samo je Kristusa Jezusa düša doli stópila na pekle.

P. *Ka se razmi po Pékli?*

O. Po Pékli se razmijo ona skrita mejs-

ta, vu šteri se tih mrtvih dūše zadržavajo, ki so ešče Nebeskoga blāženstva nej zadobili.

P. Jeli je več tākši skriti mejst, štera se pekeo imenūjejo?

O. Je več tākši skriti mejst, štera se pekeo imenūjejo: etak se imenūje i z-lastivnim tálom.

1. Ono mesto, vu šterom se skvārjeni na veke mantrájo.

2. Ono mesto, vu šterom dūše do vrejmena kaštige trpíjo za tiste grejhe svoje, za štere so vu žítki zadosta nej včiníle. Tó mesto se imenūje Purgatorium.

3. Obslejdnyim ono mesto, vu šterom tih pobožno-mrtvih dūše so se zadržávale, gde pod blaženim vūpanyom odkūplenyá mirovno, i brezi boleznosti so čakale, dokeč je Jezus k-nyim doli stópo. Eto mesto se Pekla trnác, ali Limbus imenūje.

P. Gda je stano gori Kristus Jezus od mrtvi?

O. Kristus Jezus je od mrtvi gori stano na tretji dén zvoje móči, nemrtelen, i pun dike, kakti obládavec smrti, i vrága.

P. *Zakaj je stano gori od mrtvi Kristus Jezus?*

O. Kristus Jezus je gori stano od mrtvi:

1. Naj bi písmo, i svoja prorokúványa dopuno.

2. Naj bi svojega včenyá pravico, i Božánsko svoje poselstvo očivesno tomi svejti pokazao.

3. Ka bi nás vu vüpanyi potrdo, i od príšestnoga našega gori stanejnja nás gvíšne včino.

§. 6. Od Apostolske Vere vadlúványa šestoga Stüka.

Stópo je v-Nebésa, sedí na desnici Bogá Očé vsamogóčega.

P. *Gda je šó Kristus v-Nebésa?*

O. Jezus je šó v-Nebésa, po svojem gori stanejnji na štirideséti dén.

P. *Ka včini tó: Jezus sedí na desnici?*

O. Jezus sedí na desnici, teliko včini, ka je Jezus vu náj víšešnye zmožnosti, i díke stálnom ládanji ober vsega v-Nébi, i na zemli.

§. 7. Od Apostolske Vere vadlúványa sédmoga Stüka.

Odnet pride sódit žíve i mertve.

P. *Jeli nazaj príde pá Jezus?*

O. Jezus pá nazáj príde z-Nebés na skrádnyi dén.

P. *Zakaj pride nazáj Jezus na skrádnyi dén?*

O. Jezus príde nazáj na skrádnyi dén, naj vse lidí z-občinskim tálom osódi, žive ino mrtve.

P. *Kakda de sódo Jezus lidi na skrádnyi dén?*

O. Jezus de sódo lidí na skrádnyi déu, kak so ali dobro, ali hŕdo činili; te pravične v-Nebi zvekivečnim žitkom lónao, lagoje pá na veke v-pékli kaštigao bode.

§. 8. Od Apostolske Vere vadlŕványa osmoga Štŕka.

Verjem vu svétom Dŕhi.

P. *Štera Božánska Persona je Dŕh sveti?*

O. Trétja Božánska Peršona je Dŕh sveti; právi Bóg.

P. *Gde nás posveti Dŕh sveti?*

O. Svéti Dŕh nás posveti:

1. Vu svétom Krsti.

2. Vu Pokóre svestvi.

4. I kelikokrát z-šterim svestvom vrejdne živémo.

P. *Kakda nás posvétí Duh svéti?*

O. Duh Sv. nás posveti, gda ali po vlejányí posvečenyá milosče vu nás včini nás siní Bože; ali geto posvečenyá milosčo vu nami povékšáva.

P. *Ka včini esče vu nami Duh Svéti po svojoj sv. milošči?*

O. Düh Svéti presvejti naš rázum, on vči, i podbáda nás, naj po Božoj vóli vsa činimo; on podáva nám svoje Sv. Dári.

P. *Šteri so Sv. Dúhá Dári?*

O. Sv. Dúha Dári so nasledüvajúči:

1. Módrost. 2. Rázum. 3. Tanáč. 4. Krep-
post. 5. Znanost. 6. Pobožnost, i 7. Bojaznost
Gospodna.

§. 9. Od Apostolske Vere vadlúványa devétoga Štúka.

Sv. krsčánsko Katoličánsko Mater Cérkev:
Svécov občinstvo.

a) **Od Svéte Matere Cérkvi.**

P. *Ka je občínska krsčánska Sv. Mati Cérkev?*

O. Občínska krsčánska Sv. Mati Cérkev je vsejh pravično vervajúči krsčeni-

kov vidóče správišče pod ednov vidóčov glávov, Rimskim Pápom, šteri on eden Návuk verjejo, i z-onimi ednimi svestvami živéjo.

P. Jeli má Sv. Mati Cérkev i nevidóčo glavo?

O. Má Sv. Mati Cérkev i nevidóčo glavo; tá je sám Kristus Jezus.

P. Jeli je več právi Mater Cérkev?

O. Samo je edna práva Sv. Mati Cérkev, zviúna štere se nišče zveličanya nemore vüpati.

P. Štera so práve Sv. Materé Cérkvi znamenya?

O. Sv. M. Cérkvi znamenya so následüvajúča četvéra:

1. Ka je Edna. 2. Ka je Svéta. 3. Ka je Občinska, ali Katoličánska; i 4. ka je Apostolska.

P. Kakda se imenüje esče práva Sv. Mati Cérkev?

O. Práva Sv. Mati Cérkev se i za Rimsko imentüje; ár Sv. Mati Cérkev v-Rimi, je vsejh drugih Mater Cérkev gláva i občinstva srejdnya piknyica.

b) Od Občinstva Svécov.

P. *Kakšo Občino májo med sehom právi Krsčanye?*

O. Právi Krsčanye tákšo med sehom májo Občino, kákšo májó Kotrige vu kákšom tejlj.

P. *Vu kom stoji Svécov Občina?*

O. Svécov Občina v-tom stoji, ka Sv. Materé Cérkvi vse Kotrige vu dühovni dobrótaj táo májo.

P. *Štere so tiste Kotrige, med šterimi je Občinstvo?*

O. Kotrige, med šterimi je Občinstvo:

1. So na etoj zemli živóči verni.
2. Sveci vu Nebeskom Kralestvi i
3. Purgatoriumske Dúše.

P. *Kakšo med sehom Občinstvo májo ti verni?*

O. Verni med sehom občinstvo májo; ár vu eden drügoga prošnyáj, i vu dobri dejl vrejdnostaj zobčinskim talom táo májo.

§. 10. Od Apostolske Vere vadltiványa desétoga Štuka.

Grejhov odptiščanye.

P. *Na koj nás včĩ ete tao ?*

O. Ete táo nás na tó včĩ, ka je Kri-
stus svojoj Sv. Materi Cérkvi móč dáo naše
grehe odpůščávati.

P. *Sto má vu právoj Sv. Materi Cérkvi móč
grehe odpůščávati ?*

O. Vu právoj Sv. Materi Cérkvi Půš-
pecke, i gori posvečeni Popevje májo móč
grehe odpůščávati.

P. *Gyde se odpůščávajo grejhi ?*

O. Grejhi se vu Svetom Kristi, ino Po-
kóre Svestvi odpůščávajo.

§. 11. Od Apostolske Vere vadlůványa
edenájsetoga Štůka.

Tejla gori stanejnye.

P. *Ka se razmĩ po Tejla gori stanėjnyi ?*

O. Po Tejla gori stanėjnyi se razmĩ, ka
Bóg na slejdnyi dén mrtve gori zbůdi, ka lidje
svojĩni Tejlami, tó je: z onimi tejlami, vu
šteri so živeli, gori stánejjo.

§. 12. Od Apostolske Vere vadlůványa
dvanájsetoga Štůka.

I žitek vekivečnĩ.

P. *Ka verjemo, i vadlůjemo po rečáj dvanáj-
stoga Štůka vere Apostolske ?*

O. Po rečáj dvanajsetoga Štůka Vere

Apostolske verjemo, i vadlŭjemo, edno na veke, i vsigdár trpéče blaženstvo, štero svécov, i odebránih želejnye celó dopuni.

P. *Ka svedočimo po Ameni na konci vadlŭványa Vere Apostolske?*

O. Po Ameni na konci vadlŭványa Apostolske Vere svedočimo, da nad Šummov Apostolske Vere vadlŭványa ne dvojimo; nego vse za pravično vadlŭjemo, štero se v-nyej zdržáva.

II. Glavni Tao.

Od Vŭpánya.

I. Rázloček.

Ka je krsčánsko Vŭpanye.

P. *Ka se je po Krsčánskom vŭpati?*

O. Po Krsčánskom vŭpati se je: Spunim tróštom ono čakati od Bogá, ka nami je on obečao.

P. *Ka se vŭpamo od Bogá?*

O. Vŭpamo se od Bogá vekivečni žitek tó je: vekivečno blaženstvo, i na toga zadoblenyé potrejbno škér.

P. *Zakaj se vŭpamo?*

O. Vŭpamo se: ár je Bóg vsamogóči, ino veren vu dopunyávanyi svojega obeča-

nya, neskončano je dober, i milostiven; nasleduvajóčim tálom more spuniti, i ka je obečao, sčē i spuniti.

P. *Po kom se povékšáva krsčánsko Vŭpanye?*

O. Krsčánsko Vŭpanye se povékšáva náj bole po molítvi.

Od Molitve.

II. Razložek.

§. 1. Od Molitve poprejk.

P. *Vu kom stoji Molítev?*

O. Molitev vu naše pámeti k-Bógi gori podigávanyi stoji.

P. *Zakaj molimo?*

O. Molimo, naj Bogá kakti náj višesnyega Gospóda póleg dužnosti poštujemo; naj za prijéte dári nyemi hválo dámo; naj ono ka nám je potrejbno, od nyega prosimo.

P. *Zakaj esče molimo?*

O. Molimo esče za odpŭščanye grejhov; i naj vu občinski, i posebni kak i vu naši lastívni, i bližnyega našega potrejbčinaj pomóč dobímo od Bogá.

P. *Jeli smo dužni moliti?*

O. Dužni smo moliti; ár med náj plemenitejšimi dužnostmi vere naše edna je Molítev.

P. *Gde se zdržáva vse tisto, za štero moremo moliti?*

O. Za štero moremo moliti, zdržáva se vse vu Oča naši, tó je: vu Gospodnovoj Molítvi.

§. 2. Od Gospodnove Molitve po iméni.

P. *Što nás je včio moliti?*

O. Gospon Kristus nás je včio moliti.

P. *Po kom nás je včio Gospon Kristus moliti?*

O. Gospon Kristus nás je včio moliti po Oča naši, štera Molitev se zove i Gospodnova Molitev.

P. *Kakda je Oča naš?*

O. Oča naš je etak:

Oča naš, kí si vu Nebesaj. Svéti se Imé tvoje. Prídi Králestvo tvoje. Bojdi vola tvoja; kak na Nébi, tak i na zemli. Krúha našega vsakdenéšnyega dáj nám ga dnes. I odpústi nám dugé naše: kak i mí odpúšćamo dužnikom našim. I ne vpelaj nás vu

skúšávanye. Nego oslóbodi nás od hüdoga.
Amen.

P. *Skoj stoji Gospodnova Molitev?*

O. Gospodnova Molitev stoji z-ednoga
krátkoga predgovora, i sedem prošěny.

a) Od Predgovora.

P. *Štero je Predgovor?*

O. Predgovor je eto: Oča naš, kí si vu
Nebesaj.

P. *K-komi gučimo zričmi Predgovora?*

☩ O. Zričmi Predgovora gučimo k-Bógi,
kakti k-našemi Očí.

P. *Zakaj imenüjemo Bogá za Očo?*

O. Bogá za Očo imenüjemo: ár je on na
svoj kejp stvóro človeka, na koga i Očinsko
skrb nosi.

P. *Zakaj imenüjemo Bogá za našega Očo?*

O. Za našega Očo imenüjemo Bogá; ár
je on vse nás po Svétom Dúhi vu Sv. Krsti
za Sini, i oročnike svoje, za Kristus Jezusa
vekivečne tiváriše, med nami nás je pa za
brátjo postavó.

P. *Zakaj velimo. Kí si vu Nebesaj?*

O. Kí si vu Nebesaj velímo záto; či

gli je Bóg posvéd nazóči, dónok znáj jakšim tálom v-Nebi prebiva, gde ga od líca do líca glédajo, i lúbijo nyegovi odebrani.

b) Od Molítve Gospodnove trej

prvi prošeny.

P. *Kak je prva Prošnja?*

O. Prva prosnja je etak: Svéti se Imé tvoje.

P. *Zakaj precí naprej prosimo Bogá, naj se nyegovo Imé sveti?*

O. Prosimo precí naprej Bogá, naj se nyegova Ime sveti, ár vsigdár, i pred vsejmi drúgimi ono moremo prositi, štero se Bože díke dostája; ino tak te za tejm, ka je ali nám, ali našemi bližnyemi potrejbno.

P. *Ka prosimo vu Oča naša prvoj Prošnji?*

O. Vu Oča našša prvoj Prošnji prosimo Bogá:

1. Naj se on od vsej lúdi na zemli spozna, i nyegovo presvéto Imé zednov právov Verov se povsédi imenúje, ino hváli.

2. Naj se grejsnicke k-Bógi povrnejo, i na pokóro pobúdiyo.

3. Naj se nyegovo presvéto Imé niti po nevernosti, ali krivom vadlúványí, niti po bláznosti, ali nepobožnom žítki nigdár ne oskruni.

P. Kakda je drúga Prošnya?

O. Ta drúga Prošnya je etak : Pridi Králestvo tvoje.

P. Ka prosimo vo drúgój Prošnyí?

O. Vu drúgój prošnyí Bogá prosimo :

1. Naj svojo Sv. Mater Cérkev, i milošče svoje Králestvo vö razširí, i potrdi, vragá, i grejha kralestvo pa naj doli potere.

2. Naj Vero, Vüpanye, i Lübvav vu nás vlije, i ete jákosti naj vu nami povékšáva.

3. Naj nám po etom žítki vu Nebésa dá pridtí.

P. Kakda je trétja Prošnya?

O. Trétja Prošnya je etak : Bojdi vola tvoja, kak na Nébi, tak i na zemli.

P. Ka prosimo vu trétjój Prošnyí?

O. Vu trétjój prošnyí prosimo Boga :

1. Naj nám svojo sv. miloščo dá, ká bi nyegovo Božánsko volo na etoj zemli vu vsej prilikaj tak skrbliivo, i dobro volno spunili, kakkoli Angyelje, i svéci vu Nebéskom králestvi nyó spunyaávajo.

2. Naj vse ono milostivno od nás odvrné: kajkoli bi dopunývavanye nyegove vôle zadržavati moglo.

c) Od Gospodnove Molítve štiraj

slejdnyi Prosény.

P. *Kakda je šterta Prošnya?*

O. Štrta prošnya je etak:

Krúha našega vsak denéšnyega dáj nám ga dnes.

P. *Ka prosimo vu srtoj Prošnyi?*

O. Vu štrtoj Prošnyi prosimo Bogá:

1. Naj ona dá nám, štera so na telovno: i důševno živlejnye naše potrejbna.

2. Naj drágočo, glád i náj bole grejh, šteroga zobčinskim tálom tákše kaštige nasledújo, milostivno od nás odvrné.

P. *Kakda je péta Prošnya?*

O. Péta Prošnya je etak: I odpústi nám dugé našsé: kako i mí odpúščamo dužnškom našim.

P. *Ka prosimo vu pétoj Prošnyi?*

O. Vu pétoj Prošnyi prosimo Bogá: naj

nám odpusti grejhe, kak i mí srcá odpustimo onim, ki so nás zbantüvali.

P. Kakda je šesta Prošnya?

O. Šesta Prošnya je etak: I ne vpelaj nás vu sküšávanye.

P. Ka prosimo vu šestoj Prošnyi?

O. Vu šestoj Prošnyi prosimo Bogá: naj vu vrejmeni sküšávanya svoje pomóči nám ne prekrati, niti naj ne dopüsti, ka bi se od sküšávanya obládali.

P. Od koga se sküšávamo naj bole?

O. Naj bole se sküšávamo od svejta, od našega tejla, tó je; hüdoga poželejnya, i od vrága.

P. Jeli se včási od Bogá sküšávajo ti pobožni, i pravični?

O. Ti pobožni i pravični se sküšávajo včási od Bogá, gda najmre pobožnost nyihovo vardejva.

1. Ali po betégi.

2. Ali po siromaštvi, i po drügi nevolaj.

P. Kak je sédma Prošnya?

O. Sédma Prošnya je etak: Nego oszlóbodi nás od hüdoga.

P. *Ka prosimo vu sédmoj Prošnyj?*

O. Vu sédmoj Prošnyj prosimo Bogá:

1. Naj nás náj bole od duševne hüdóbe, štera je grejh, oslobodi, i od grejha kak vremenitne, tak i nekivečne kaštige mentüje.

2. Naj nás od vsákoga telovnoga hüdá, od betegov, či nám na zveličanye ne slüžijo, obráni.

3. Naj nám miloščo svojo dá: naj vse nevóle, štere na nás püsti, z mirovnim pod nášanyem, i stálno pretrpeti moremo.

P. *Ka včini eta rejč Amen?*

O. Amen je židovska rejč, i včini teliko, liki náj bode, ali bode.

§. 3. Od Angelskoga Pozdrávlanya.

P. *Kakšo Molítev molijo zobčinskim tálom Katoličánski Krsčánye taki za Oča našom?*

O. Katoličánski Krsčánye taki za Oča našom zobčinskim tálom molijo Angyelsko Pozdrávlanye.

P. *Ka je Angyelsko Pozdrávlanye?*

O. Angyelsko Pozdrávlanye je Molítev, z-šterov náj bole Bláženo Divico Mario, Božo Mater, ober vsej Angyelov, i Svécov pošttijemo, i na pomóč zezávamo.

P. *Kakda je Angelsko Pozdrávlanye?*

O. Angelsko Pozdrávlanye je etak :

Zdrava bojdi Maria, milošče puna; Gospon je ztebom! blagoslovljena si ti med Zenámi, i blagoslovljen je sád tvojega tejla Jezus. Svéta María, Mati Boža, moli za nás grejšnike zdaj, i vu vóri naše smrti. Amen.

P. *Zakaj právimo: Svéta María, Mati Boža?*

O. Právimo: Sv. María Mati Boža:

1. Ar je Blážena Divica Mária porodila Kristuša Jezusa, kí je istinski Bóg.

2. Ár tó Imé vüpanye, ino tróšt pobüdi vu nami, ka nyé prošnyó Bóg poslühne.

P. *Gda poštüje Katoličánska Sv. Mati Cérkev Bláženo D. Marío náj bole z-Angelskim Pozdrávlanyem?*

O Katoličánska Svéta Mati Cérkev poštüje Bláženo Divico Marío náj bole z-Angelskim Pozdrávlányem vgojčno, opódné ino večér, gda najmre k molitvi dá zvouiti.

P. *Od koj si moremo misliti pod zvonyenyom?*

O. Podzvonyenyom ponizno, i z-hválodávanyem si moremo misliti od Siná Božega Tejla oblečena.

III. Glávni Tao.

Od Lúbéznosti.

I. Razložek.

Ka je Krsčánska Lúbéznost.

P. *Ka včini po Krsčánskom lúbiti.*

O. Po Krsčánskom lúbiti včini, Bogá kakti náj vékšo dobróto samo za sébe; bližnyega pa za Bogá volo lúbiti, za Bogá vse zradostjom včiniti, ka je zapovedao.

P. *Jeli moremo esče, i za drútgoga nadigávajócega zroka Bogá lúbiti.*

O. Esče i zátó lúbiti moremo Bogá ka je k-nám preveč dober.

P. *Kakda moremo lúbiti Bogá?*

O. Boga lúbiti moremo ober vsega z-cej-

loga srcá, z-cejle dšše, z-cejle pámeti, i zevse móči naše.

P. *Ka včini Bogá ober vsega lübiti?*

O. Boga ober vsega lübiti včini: Bogá ober vse stvorjene stvári više držati, i od vsega onoga, ka bi nám lejpo, i drágo moglo biti, za vékse postüvati.

P. *Koga právimo bližnyega?*

O. Bližnyega právimo vsákoga človeka ali nám je priáteo, ali nepriáteo.

P. *Ka včini bližnyega lübiti?*

O. Bližnyega lübiti včini: K-nyemi: z-dobrov volóv biti, i ono činiti, ka je nyemi drágo, i potrejbno: nikaj pa tákšega nej činiti, ka bi nyemi próti vóli, ali na kvár moglo biti.

P. *Jeli je potrejbna Krsčánska lübv?*

O. Krsčánska lübv je tak potrejbna, ka nišče, kí spámetjov láda, brezi lübavi nemre vekivečnoga žítka zadobiti.

P. *Po kom skážemo Bógi, i bližnyemi našemi našo lübv?*

O. K-Bógi, i b'ližnyemi naššemi skážemo lübv naššo po zdržávanyi Deséteri zapóvidi.

II. Rázloček.

Od Deséteri Boži zapóvidi pro prejk.

P. Sterc so desétere Bože zapóvidi?

Desétere Bože zapóvidi so ete nasledivajóče:

I. Jas sam Gospodin Bóg tvoj, nemaj drugi Bogóv pred menov. Ne napravljáj si zrejzani kejpov, kabi nyé molo.

II. Tvojega Gospodna Bogá Iména zamán gori ne zvemi.

III Spómenie, da Svétke posvetiš.

IV. Poštuj Očo tvojega, i Mater tvojo; da boš dugo živ na zemli, štero Gospodin Bóg tvoj dá tébi.

V. Ne móri.

VI. Ne praznúj.

VII. Ne kradni.

VIII. Ne guči Krivoga Svedočánstva próti tvojemi bližnyemi.

IX. Ne poželi tvojega bližnyega žené.

X. Ne poželi tvojega bližnyega hiže, ni polá, ni slugo, ni službenice, ni gyttnica, ni somára, ni nikaj, ka je nyegovo. — Amen.

P. *Po kom, i komi je dao Bóg ete desétere zapóvidi.*

O. Bóg je desétere zapóvidi na Sinajskom brejgi po Moy'zeši dáo Izraelskomi lústvi, gda je najmre eto v-püstini biló po svojem z-Egyptoma vó spelanyi.

P. *Jeli more Clovik zdržati desétere Bože zapóvidi?*

O. Desétere Bože zapóvidi more Clovik zdržati; ár Bóg vsakomi dá k-tomi miloščo.

P. *Ka zdržavajo v-sebi desétere Bože zapóvidi?*

O. Trí prve zapóvidi k-Bógi naše dužnosti zdržavajo v-sebi; te druge sedmére zapóvidi pa k-blížnyemi našemi dužn sti naše.

P. *Gde se nájde desétere zapóvidi krátka Summa vkúp prikapčena?*

O. Desétere zapóvidi krátka Summa vkúp prikapčena se nájde vu dvój zapóvidaj lúbéznosti.

P. *Štera je lúbéznosti prva zapóvid?*

O. Lúbéznosti prva zapóvid je eta: Lübi tvojega Gospodna Bogá z-cejloga

srcá tvojega, z-cejle duše tvoje, zevse pámeti, i zevse móči tvoje.

P. Štera je ljubéznosti druga zapóvid?

O. Ljubéznosti druga zapóvid je eta: Lübi bližnyega tvojega, liki samoga tebé.

P. Kakda je rastolmačo Kristus od ljubéznosti bližnyega zapóvid?

O. Kristus je od ljubéznosti bližnyega zapóvid etak rastolmačo. Vsa, štera ščéte, ka bi vám činili lidje, i vi včinte nyim: ár je tó, ka Právda, i Prorocke včijo.

P. Ka moremo vpamet vzéti pri vsákšoj zapóvidi?

O. Pri vsákšoj zapóvidi moremo vpamet vzéti, ka vsáka nika zapovidáva, i nika prepovidáva.

III. Rázloček.

Od Desétere Bože zapóvidi posebi.

§. 1. Od trej prvi zapóvid, vu Šteri se k-Bógi naše dužnosti zdržávajo.

P. Ka se zapóvidáva po prvoj zapóvidi?

O. Po prvoj zapóvidi, se zapovidáva naj v-ednom Bógi verjemo, nyega molimo, v-nyem se vúpamo, i nyega lúbimo.

P. *Ka se prepovidáva po prvoj zapóvidi?*

O. Po prvoj zapóvidi se prepovidáva, nevernosť, bolvánstvo, i krivoverstvo, krivo prorokúvanye comprnija, vujvičúvanye; proti Bógi odúrjavanye, vdvojnosc spadnenyé; vcáganye, i vu Božoj milosći slejpo vúpanye.

P. *Jeli se protivi z-pervov zapóvidjov, ka Angele, i Svéce pošttjemo, i na pomóč zezávamo?*

O. Ne protivi se z-prvov zapóvidjov; nego je dobro, i hasnovito, ka Angele, i Svéce pošttjemo, i na pomóč zezávamo.

P. *Zakaj zezávajo na pomóč Katoličánski Krsčánye Angele?*

O. Katoličánski Krsčánye na pomóč zezávajo Angele; ár so Angelje na obrambo lúdém odločeni; ár lidi lúbijo na zveličanye nyihovo skrb nosijo, za nyé se molijo; i da naprestanoma vidijo Boga: nestanoma i pred nyega neséjo lidíh molitve.

P. *Zakaj zezávajo na pomóč Katoličánski Krsčánye i Svéce?*

O. Katoličánsko Krsčánye na pomóč

zezávajo i Svéce; ne ka bi oui z-svoje mó-
či nám mogli pomágati; nego, ár so Boži
priátelje, i Bógi se za lúdi molijo.

*P. Ka se vu Katoličánskoj Sv. Materi Cérkvi
kejpi deržijo, ino se postüjejo, jeli se ne
protivi z-prvov Božov zapóvidjov, štera
prepovidáva kejpov nápravo?*

O. Ka se vu Katoličánskoj Sv. Materi
Cérkvi kejpi držijo, i postüjejo, nikak se
ne protivi z-prvov Božov zapóvidjov; ár tá
prepovidáva samo kejpov napravo, ka bi nye
molili.

*P. Kakda, i za kaj postüjejo Katoličánski
Krsčanye kejpe?*

O. Katoličánski Krsčanye postüjejo
kejpe; ár tej nika tákšega kážejo, ka je po-
štüvanya vrejdnó, kakti, ali štero Božánsko
Peršóno, ali Blaženo Divico, ali šteroga
Angyela, ali Svéca, Poštenyé se pa ne
ravna na sám kep, nego na tó, štero on
znamenüje.

*P. Ka se prepovidáva po drügoj zapó-
vidi?*

O. Po drügoj zapóvidi se prepovidava
Iména Božega ošpotanye.

P. *Kakda se ošpota Imé Bože?*

O. Imé Bože se ošpota.

1. Po vsákom grehi.

2. Náj bole po psťji; gda od Bogá, od právoga Vadlávánja, i od nyegovi Svécov špotlivo gučimo.

3. Gda brezi potrejbčine, ali celó krivo priségamo.

4. Gda Bógi věinyene oblúbe naše prelomino.

5. Gda Imé Bože zvún potrejbčine, i brezi vsega poštenyá imentújemo.

6. Gda Božo Rejë na krivo obráčamo, ali žnyóv húdo živémo.

P. *Ka se zapóvidáva po drúgój zapóvidi?*

O. Po drúgój zapóvidi se zapovidáva naj se Bože Imé posvetí, i zdostojnim tálom se pošťuje.

P. *Kak se posvetí, ino pošťuje zdostojnim tálom Imé Bože?*

O. 1. Či Bogá batrivno pred vsejm svejtom vadlújemo.

1. Či od Bogá vu důsevni, i telovni naši potrejbčijnaj pomóč prosimo.

3. Či vu právdenoj prisegi Bogá na svedóstvo zovémo na potrdjenýé kákšéga dugovánja.

4. Ci Bógi věinyene naše oblúbe zdr-
žimo.

5. Ci Rejč Božo skrbliivo, i pobožno
poslušamo.

6. Ci vsa na Iména Božega hválo, i
díko činimo; ali Bógi gori aldújemo.

P. Ka se zapovidáva po trétjoj zapóvidi?

O. Po trétjoj zapóvidi se zapovidáva,
naj v-Nedelo, štera je že od Apostolskoga
vrejmena máo na sponinanye Kristušovoga
gori stanejnaya, nám na Svétek dána od vsá-
koga dela počivamo, i vu pobožni delaj se
jedrímo

P. Ka se prepovidáva po trétjoj zapóvidi?

O. Po trétjoj zapóvidi se prepovi-
dáva:

1. Vsáko slůžbeno nepotrejbno, i brezi
právdenoga dopůščenya delo.

2. Vsákše drůge ópravice, štere bi próti
svestvi etoga dnéva mogle biti, ali bi toga
posvečenýe mogle zagatiti.

§. 2. Od ti slejdnyí sedem zapovid.
štere k-blížnyemi našemi naše dužnosti v-se-
bi zdržávajo.

P. Ka se zapovidáva po štrtoj zapóvidi?

O. Po štrtoj zapóvidi se naj bole za-

povidáva, naj deca svoje roditele lübi, poštüje, nyim slüži, i vu vsem, ka se z-Božimi zapóvidami ne protivi, pokorna bode; vu düševni, i telovni potrejbčinaj naj nyim na pomóč bode, i za nyé moli.

P. *Ka se prepovidáva po štrtoj zapóvidi?*

O. Po štrtoj zapóvidi se prepovidáva; roditele nej bógati, nyé odürjávati, zavrčeti, ošpotávati, psütvati, ali preklinyati, nyé vu potrejbéini ostaviti, ali nyim skódití.

P. *Ka se objče deci, štera eto zapóvid zdrži?*

O. Deci, štera eta zapóvid zdrži, se obejče dúgi žitek, i vse dobro.

P. *Ka se more bojati ona deca, štera té zapóvidi ne zdrži?*

O. Deca, štera té zapóvidi ne zdrží, more se bojati vrejmenitni, vekivečni trdi kastig.

P. *Jeli se dostája i drügi štrta zapóvid zvün decé, i roditelov?*

O. Štrta zapóvid zvün decé, i roditelov dostája se vsej oni šteri so zkakšté tálom vu drügoga ládanyí, i tejh vsejh Cerkveni, i svecki voditelov, vládnikov, i vu-

čitelov; ešče i oni, šteri so na starost, ali plemenitost gledóč poštenyá vrejdní.

P. *Ka so dužni podložanci svojim voditelom, i vládnikom?*

O. Podložanci so dužni svojim voditelom, i vládnikom ztejm, naj rávno bodo stáksim srcom knyim, zkáksim deca k-svojim roditelom. Na vékše, ka se deci zapovidáva, ali prepovidáva na roditele gledóč, i podložancem se zapovidáva. ali prepovidáva na voditele gledóč.

P. *Ka se prepovidáva po pétoj zapóvidi?*

O. Po pétoj zapóvidi se prepovidáva, naj niti drúgoga, ni nás ne morímo, ali vra-zímo.

P. *Ka se ešče prepovidáva po pétoj zapóvidi?*

O. Po pétoj zapóvidi se prepovidáva i srd, odúrjavanye, spáka, i bližnyega našega kakšté zbantúvanye.

P. *Ka se zapovidáva po pétoj zapóvidi?*

O. Po pétoj zapóvidi se zapovidáva:

1. Naj z-vsejmi mér, i složnost zdržímo; i z onimi túdi, šteri so nás zbantúvali.

2. Naj vsejmi dobro példo dámo.

3 Naj bližnyemi z-dúševnim, i telovnim dobrim slúžimo.

P. Ka se prepovidáva vu šestoju zapóvidi?

O. Po šestoju zapóvidi se prepovidájavo vsa hotliva činejnja, nesramežlivo nošejnye i nečista rejč: vsákša póleg vole nasládnost vu nečísti mišlejnyaj, vsa nesnážna poželejnyja, i vse, ka na hotlívost more pobúdiťi.

P. Ka pobúdjáva na hotlívost?

O. Na hotlívost pobúdjáva nesramežlívost vu gvanti, manyiktívanye, oblosújnost vu jejtviní, i pítviní: jako slobodno tivárístvo z-drúgoga spola persónami: nevarvanye óči; nesnážni kníg čtenyé.

P. Ka se zapovidáva po šestoju zapóvidi?

O. Po šestoju zapóvidi se zapovidáva, naj, se vu tejlí našem, v-dúši, mišlejnyj govorjejnij, i činejnij čisto, i sramežlivo, držímó, i ka na nečistóčo pobúdjáva, náj bole, lagoje prílike naj se ogíblemo.

P. Ka se prepovidáva po sédmoju zapóvidi?

O. Po sédmoju zapóvidi se prepovidáva tatíja; pri meri, i vágaj krivica, lüekoga blága, i nájema zadržávanye; užura, i bliž-

nyega našega vsáke fele kvár, ali vu blági nyegovom, ali v-drúgom štero se nyega po pravici dostája.

P. Ka se zapovidáva po sêdmoj zapóvidi?

O. Po sêdmoj zapóvidi se zapovidáva, naj vsákomi Oloveki nyegovo nihámo; ka smo dužni, placamo; i na štero smo zavézani, včiniómo; naj vzéto blágo nazáj povrnémo i včinyeni kvár na mesto postávimo.

P. Ka se prepovidáva po ósmoj zapóvidi?

O. Po ósmoj zapóvidi se propovidáva krívo svedostvo, i krivična tožba, vsáka láž, i šálna láž, vsáko ošpotávanye, ogrizávanye, jálna menca, slejpa sódba, i prišep-távanye.

P. Ka se zapovidáva po ósmoj zapóvidi?

O. Po ósmoj zapóvidi se zapovidáva pravica, i zrejlóst vu guči, i činejnyi; našega bližnyega dobroga iména zagovárjanye, ogrizávanya, i razláčanya nazáj potégnenyé.

P. Ka prepovidáva ta dvej slejdneyivi zapóvidi?

O. Dvej slejdneyivi zapóvidi prepovidávata onih poželejnye, štera so lúcka.

P. *Ka se zapovidáva po dvej slejdnji zapóvidaj?*

O. Po dvej slejdnji zapóvidaj se zapovidáva srcá čistóča, hŭdi náklonost márijanye, náj bole, da, ka je lŭcko, ono ne poželejmo.

P. *Zakaj je vrgo Bóg naša mišlejnya, i poželejnya pod právdo?*

O. Bóg je pod právdo vrgo naša mišlejnya i poželejnya, ka bi pokazao:

1. Ka je Gospód naši sre.

2. Ka pred nyim nikaj nega skritoga, ešče niti tisto, ka vu naši sre skrivnosti jeste.

3. Ka je nyegova právda plemenitejša od vse Cloveče právde, štera samo vinejšnya čin ejnya, nej pa i notrejšnye náklonost ravnati more.

4. Ka je na vö zčiščenyé greha potrebno, taki ga vu začétki nyegovom, šteri je nej drugo, nego hŭdo nadigávanye, zađáviti.

P. *Ka se včimo z-dvej slejdnji zapóvid?*

O. Z-dvej slejdnji zapóvid se tó včimo, naj Krsčánske naše dužnosti nej samo zvŭnejšnyim tálom dopunimo, nego i zaotrejšnyim tálom, tó je: naj mámo volo

vsa z-dobroga srca ali činiti, ka se zapovida; ali ostaviti, ka se prepovida.

P. *Ka je obečao Bóg onim, ki nyegove zapóvidi zdržijo?*

O. Bóg je onim, ki nyegove zapóvidi zdržijo, vekivečni žitek i na etom svejti rázložne dári obečao.

IV. Rázložek.

Od Svéte Materé Cérkvi zapóvid po preik:

P. *Jeli smo dužni Svéte Materé Cérkvi zapóvidi zdržati?*

O. Dužni smo Svéte Materé Cérkvi zapóvidi zdržati.

1. Ár štrta Boža zapóvid zavežüje nás na to, naj tak Cérkvenim, kak sveckim Poglavárom pokorni bomo.

2. Ár Kristus, náš Božanski Právdenik vu Evangelioni je očivesno zapovedao, naj svéto Mater Cérkev posltišamo.

P. *Keliko zapóvid má Sv. Mati Cérkev, štere náj bole znati i zdržati moremo?*

O. Pét zapóvid má Sv. Mati Cérkev, štere náj bole znati, i zdržati moremo, nájmre:

I. Od Svéte Materé Cérkvi nastávlene, i zapovejdane Svétke posvéti.

II. Vsáki Svétek Sv. Mešo pobožno poslúšaj.

III. Zapovejdane postne dnéve obdržávaj, ino se od nike jejstvine zdržávaj.

IV. Grehe tvoje vsako leto póleg Svéte Materé Cérkvi právde tvojemi lastivnoma spovedniki vadlúj, i náj menye ednók okoli vúzma Oltársko Svestvo k-tebi prími.

V. Prepovejdane dní gostívanya ne slúži.

V. Rázloček.

Od Sv. Materé Cerkvi zapóvid posebi.

§. 1. Od Svéte Materé Cérkvi dvej prvi zapóvid.

A) Svéte Materé Cérkvi prva zapóvid :

Od Svéte Materé Cérkvi nastávlene, i zapovejdane svétke posvéti.

P. *Ka zapóvidáva Svéta Mati Cérkev po prvoj zapóvidi?*

O. Po prvoj zapóvidi zapovída Svéta Mati Cérkev, naj nej samo Nedelne nego i drúge nastávlene Szvétešnye Dnéve zdr-

žimo, i posvetimo; nasleduvájóčim tálom i po svétkaj delo tá nihámo, ne delamo; nego se vu pobožni delaj trdimo.

P. *Ka prepovidáva Svéta Mati Cérkev po prvoj zapóvidi?*

O. Svéta Mati Cérkev po prvoj zapóvidi prepovidáva po Svétkaj vse ono, ka je po Nedelaj prepovejdano, najmre:

1. Slúžečko nepotrejbno, i brezi právdénoga dopúščenýá delo: štero delo kak po Nedelaj, tak i po svetkaj na cejli dén je prepovejdano.

2. Takse ópravice, ali pomüdejnyá štera so próti svestvi etoga dneva, ali toga posvećenye gátijo.

B) Svéte Materé Cérkvi druga zapóvid :

Vsaki Svétek Svéto Mešo pobožno poslúšaj.

P. *Ka se zapovidáva vu drügoj zapóvidi svéte Materé Cérkvi?*

O. Vu svéte Materé Cérkvi drügoj zapóvidi se zapovidáva, naj po Nedelaj, i Svétkaj svéto Mešo z-cejla, i pobožno poslúšamo.

P. *Ka moremo esče činiti, naj Nedele, i Svétke póleg nakánenya svéte Materé Cérkvi svéto zdržimo?*

O. Naj Nedele, i Svétke póleg nakánenya Svéte Materé Cérkvi svéto zdržimo, zvůln Svéte Meše i Predgo z-merkanyem moremo poslušati; spovedati se, i prečistiti Pobožne knige čteti, k-večerášnyoj Božoj službi pristópiti, i v-drůgi dobri delaj on dén zprevájati.

P. *Ka se prepovidáva vu drůgij zapóvidi Svéte Materé Cérkvi?*

O. Vu drůgij zapóvidi Svéte Materé Cérkvi se prepovidáva náj bole vu Nedelnoj, i Svétešnyoj Božoj službi vtráglivost, kakti:

1. Ci Meše z-cejla, ali pobožno ne poslušamo, ali či k-Predgi rejtko pristópimo

2. Ci na Božo službo zapovejdano, vrejmen sprevájamo z jejstvinov, pitvinov-zmejnov, z-drůgim pomůdejnyem, štera z-nepotrejbnim tálom od Bože službe človeka zadržávajo.

I. Od Světe Mešše.

a) Ka je Světa Meša, i od onoga, ka se v-nyej skončáva.

P. *Ka je Světa Meša?*

O. Světa Meša je Novoga Teštamentoma brezi krvnoga prelějánya Aldov, neprestáno spominanya známěnye onoga krvnoga Aldova, šteroga je Kristus Jezus na križnom drejvi zvršo.

P. *Što je nastavo Světe Meše Aldov?*

O. Světe Meše Aldov je nastavo Kristus Jezus na skrádnyoj Večěrji.

P. *Kakda je nastavo Kristus Jezus Světe Meše Aldov?*

O. 1. Kristus Jezus je vzéo Krüh, i Pehár z-Vinom.

2. Blagoslove je obóje, i ober Kruha je pravo: Eto je moje Tejlo: ober Pehára pa: Ete Pehár je Nóvi Teštamentom vu mojoj Krvi.

3. Dáo je obója nazóči bodóčim Apostolom, náj vzemejo.

4. I zapovedao je: Eto činte na moje spominanye.

P. Što skázüje notri vu *Katolicánskoj Materi Cěrkvì Světe Měse Áldov?*

O. Vu Světoj Měši znevidóčim talom notri skázüje samoga sebé Kristus Jezus za nás svojemi Nebeskomi Oči; zvidóčim talom pa ete Áldov áldüje Pop.

P. *Zakaj áldüje Pop Světe Měse Áldov?*

O. Světe Měse Áldov áldüje Pop:

1. Naj se po nyem Bože ober vsej víšešnye Gospostvo, ino zmožnost vó skáže.

2. Naj se Bógi za vse dobra činejnja hvála dáje.

3. Naj se z-grejhi zbantüvani Bóg vtisa.

4. Naj se od Bogá vse one milošče, štere so nám potrejbne, zadobíjo.

P. *Komi se notri skázüje Světe Měse Áldov?*

O. Světe Měse Áldov se notri skázüje Bógi, i samo li nyemi se more prikázati.

P. *Za koga se notri skázüje Světe Měse Áldov?*

O. Světe Měse Áldov se notri skázüje po Popi za žive, i za mrtve.

b) Kak se more Světa Mesa poslú-sati.

P. *Kakda more Světo Mešo poslúšati človik?*

O. Světo Mešo cejlo more človik poslúšati, nyé nikšega glávnoha tála sám hotéc nej zamúdiri; nej je zadosta li nazóci biti, gda se slúži nego:

1. Z merkanyem. 2. Pošteno ino. 3. pobožno more nyó poslúšati.

P. *Šteri so Světe Meše Glávni Táli?*

O. Světe Meše Glávni Táli so: Evangeliom. Aldúvanye, Podigávanye Gospodna, i Prečiščávanye.

P. *Ka moremo činiti pod Evangeliona čtenyom?*

O. Pod čtenyom Evangeliona moremo se spomenóti, ka je naša dužnost, Evangelionsko pravico, i Návuke spoznati, i znati; pred vsem svejtom vadlúvati, nyé brániti, i póleg nyíh živetí.

P. *Ka moremo pod Aldúvanyom činiti?*

O. Pod Aldúvanyom vkúp moremo prikapčiti naše nakanenye Z.-Popovskim namínyávanyom, i nás Bógi gori áldúvati.

P. *Ka moremo pod Gospodna podigávanyom činiti?*

O. Pod podigávanyom Gospodna Kristuša Jezuša, pod Krúšnim, i Vinskim

kejpom moremo moliti, gda se v'praš bíjemo, moremo vadlŭvati, ka so naši grehi zrok Kristušove smrti, moremo grehe naše požalŭvati, na Veru, Vŭpanye, i Lŭbŕznost se pobŭditi.

P. *Ka moremo pod Prečišćávanyom Popa činiti?*

O. Pod Prečišćávanyom Popa, či se zaistino ne prečišćávamo, ono z-dŭhovnim tálom moremo činiti, to je: goréče želejnye moremo se pobŭditi, da bi mogli vu etom Oltárskom Svestvi tálnicke biti.

II. Od Predg.

P. *Ka slíši ešče k-Božoj službi?*

O. Predga, i Reči Bože poslŭšanye tŭdi slíši k-Božoj službi.

P. *Zakaj je potrebno poslŭšati predge?*

O. Predge je poslŭšati potrebno:

1. Ár vu predgaj Boža Reče se pred nás dáva, i tolmači.

2. Ár króto malo lŭdi Vere Návuke dobro, i popolnoma zná; ár vnógi vu mladosti, niti jáko dugo, niti s-potrejbnim merkanyem ne poslŭšajo Návuka, v-šterom Ve-

re, i Jákost Včenyá obilnej se pred nás dávajo.

P. *Ka more on činiti, ki z-Predge hasek šče vzéti?*

O. Kí z-Predge hasek šče vzéti:

1. Brezi zmučenyá pameti, i z-merkanyem naj poslušša.

2. Óno, ka se právi, naj na sé vzeme i na druge naj ne obráča.

3. Naslejdnye zmočnov vólov, i naminyávanyom naj bode, ka de Predgara Návuk nasledüvao.

§. 2. Od Svéte Materé Cérkvi trej slej-dnyi zapóvid.

C) Svéte Materé Cérkvi trétja zapóvid :

Zapovejdane postne Dnéve obdržvaj, ino se od níke jejstvine zdržávaj.

P. *Ka zapovidáva Svéte Materé Cérkvi trétja zapóvid?*

O. Svéte Materé Cérkvi trétja zapóvid zapovidáva, naj se od mesá jejstvine v-Pétek, i v-Szoboto; i druge nasztávlene postne dnéve pa z-mlejka, i zbilic vsáke féle hráne zdržávamo, (či s-tejmi živeti ne bi dopústila kakša občínska notri vzéta návada,

kak je na vékše vu Némškoga Casarstva Držányaj, i vu našoj Králevčini na vküpe notri vzéta návada).

P. Jeli se celó spuni Sv. Materé Cérkvi tretja zapóvid, či li samo od te prepovejdane je jstvine se zdržávamo?

O. Naj celó spunimo Sv. Materé Cérkvi tretjo zapóvid, zapovejdane postne dní i od drugoga se moremo zdržavati, najure do sivosti jela.

D) Svéte Materé Cérkvi strta zapóvid:

Grejhe tvoje vsako leto póleg svéte Materé Cérkvi právde tvojemi lastivnomi spovedníki vadlúj, i náj menye ednók okoli Vüzma Oltársko Svestvo k-tebǎ primí.

P. Ka zapovidáva Sv. Materé Cérkvi strta zapóvid?

O. Svéte Materé Cérkvi strta zapóvid zapovidáva, naj vsako leto náj menye ednók z-grejhov naši se spovejmo, i okoli Vüzma Oltársko Svestvo k-nám primemo.

E) Svéte Materé Cérkvi péta zapóvid:

Prepovejdane dní Gostívanya ne slúži.

P. *Ka se prepovidáva vu Svéte Materé Cérkvi pětój zapóvidi?*

O. Vu Svéte Materé Cérkvi pětój zapóvidi se prepovidáva Gostiványe od Advenske prve Nedele do Tréj Králov, i od Pepeonice do prve Nedele po Vúzmi.

IV. Glávni Táo.

Od Svéti Sakramentomov, to je Svestv.

I. Rázloček.

Od Svestv po prejk.

P. *Ka je Svestvo?*

O. Svestvo je vidóče znaménye nevidóče milošče, štero je od Gospodna Kristuša na naše posvečený nastávleno.

P. *Kakda se posvetimo po Svestváj?*

P. Po Svestváj se posvetimo, gda níka med nyimi po prejk nám pripravijo posvečenýá miloščo, i Spravičanye; drúga pa eto miloščo vu námi ponávltajo.

P. *Po šteri Svestváj vzememo po prejk posvečenýá miloščo, i spravičanye?*

O. Posvečenýá miloščo, i spravičanye vzememo po prejk po Sv. Krsti, i Pokóri.

P. *Od koga so vzela Svestra svojega čudnoga dela móc?*

O. Svestva svojega čudnoga dela móe so vzela od Kristusa Jezusa svojega Nastavitela.

P. *Koliko je svestv, i kak se imenujejo?*

O. Svestv je sedem, i etak se imenujejo:

I. Krst.

II. Potrdjený.

III. Oltársko Svestvo.

IV. Pokóra.

V. Slejdnye Mázanye.

VI. Cérkveni Réd.

VII. Hižni zákon.

II. Rázloček.

Od Svestv posebi.

§. 1. Od Krsta.

P. *Ka je Krst?*

O. Krst je prvo, i náj potrebnejše Svestvo, vu šterom se Clovik po vodi i Božo Reči od Poprijétja greha, i od drugih Djányá grehov či je v-níke pred Krstom spadno, vö seísti, i vu Kristusi, kakti edno nóvo

sztvorjenýé se na žitek vekivečni znóvič porodí, ino se posveti.

P. Zakaj se zove Krst prvo Svestvo?

O. Krst se zove prvo Svestvo; ár se je prvle potrejbno nám okrstiti, liki drugo Svestvo gori moremo vzéti.

P. Zakaj se zove Krst náj potrebnejše Svestvo?

O. Krst se náj potrebnejše svestvo zove; ár se brezi Krsta nišče nemre zveličati, ešče niti mála deca.

P. Kákso móč má Krst?

O. Krst eto móč má:

1. Ka poprijétnoga greha, i vsejh drugih pred Krstom véinyenih grehov, i vsejh vremenitnih, i vekivečnih kaštfg odpúščenýé pripraví.

2. Ka se dúša naša vu Krsti z. po-svečénya miloščov napuni, po šteroj se spravícamo, za Bože siní se, i za öročnike vekivečnoga žítka postávimo.

3. Ka oni, ki se okrstijo, notri stópijo vu svéto Mater Cérkev, i nyé Kotrige postanejo.

4. Ka doli nezbrisano znaménye vu okr-sčenoga dúso pritisne, za volo šteroga ni-

šče nemire večkrat od ednók zaistino, i brezi smrtnoga greha krsta gori vzeti.

P. *Sto slobodno Krsti?*

O. Vu potrejbčini vsaki človik slobodno krsti; zvün té pa samo Püspecke, i Duhovni Pasztérje morejo krsti, z-šterih dopuščenyom, i drugi posvečeni Popevje, ali i Diakonuške lejko krstijo.

P. *Ka more on činiti, ki krsti?*

O. Kí krsti:

1. Naj má makányanye, ka póleg nastávlenyá Kristuša Jezusa šče krstiti.

2. Toga k'krsti prinesenoga naj polijé z-naturalskov vodóv.

3. Vu lejevanyi navküpe naj právi: Jas te Krstim vu Iméni Océ, i Siná, i Svétoga Dúha.

P. *Kákxa dužnost je krstnoga Océ, i Materé?*

O. Krstnoga Océ, i Materé dužnost je, one. štere so na krsti držali, či roditelje ali merjejo, ali so manyi, na Krsčánsko Vero včiti: z druge stráni se pa prepovída va krstnomi Oči, i Materi, z-tistimi, stere so na Krsti držali ali žuyihovimi roditelji vu hížui zákon stópiti; ar za voło dü-

hovnoga priátelstva pôleť nastavlenýá Svéta Materé Cérkvi med povejdanimi personami lížni zákon nemre státi.

§. 2. Od Potrdjenýá.

P. *Ka je potrdjenýé?*

O. Potrdjenýé je Svestvo, vu šterom okrsčeni človik po posvečenom Olii, i Božoj rejči od Sv. Důha vu svéti miloščaj se potrdi, naj Vero stálno vadlůje, i pôleť nyé živé.

P. *Kákso móc má Potrdjenýé?*

O. Potrdjenýé nám správi posvečenýá milošče ponávlanye, i navkůpe svojo lastivno milošče, naj okrsčeni človik stálno svojo Vero vadlůje, i pôleť nyé živé: i doli nezbrísano znaménye tůdi pritisne v-človeka důšo, za volo šteroga od ednók večkrát nišče nemore se potrditi.

P. *Kakda se more on pripraviti, ki potrdjenýé zvrejdnim tálom šče gori prijéti?*

O. Ki Potrdjenýé šče z-vrejdnim tálom gori prijéti, naj bole ti odraščeni, vu Veri, i vu onom, ka k-tomi svestvi slůši, dobro zevčeni, i vu Božoj milošči naj bodo; navkůpe i po molitvaj, i dobri dejl ponávlanyi naj se k-nyemi pripravljajo.

P. *Jeli se odebérájo tüdi k-Potrdjávanyi Botri i Botre?*

O. K-Potrdjávanyi se tüdi odebérájo Botri, i Botre. Med etimi, i med tim potrdjenim; kakti i med toga roditelmi, za volo dühovnoga priátelstva niksi hižni zákon nemre státi.

§. 8. Od Oltárskoga Svestva.

P. *Ka je Oltársko Svestvo?*

O. Oltársko Svestvo je naj plemenitejše Svestvo Kristusa Jezusa, našega Gospodna istinsko Tejlo, i Krv, pod Krúšnim, i Vinskim kejpom.

P. *Kakda je nazóci Kristusa Jezusa Tejlo i Krv vu Oltárskom svestvi?*

O. 1. Pod Krúšnim kejpom Kristusa Jezusa živo Tejlo, nasledüvajúćim tálom Krv nyegova, i Düša je tüdi nazóci.

2. Pod Vinskim kejpom je nej samo Kristusa Jezusa Krv, nego i tejlo nazóci; pod obójim Kejpom. i pod naj ménšim tálom obójega kejpa je takáj kak Bóg, i Clovik z-cejla nazóci.

P. *Ka z-toga shája?*

O. 1. Ka Kristusa Jezusa vu Oltárskom Svestvi moremo moliti.

2. Ka ón, kí Oltársko Svestvo samo pod ednim kejpom, ali samo vu ednom táli Ostýje k-sebi vzeme, Kristusa Jezusa cejloga, tó je: Tejlo, i Krv nyegovo k-sebi prime.

3. Ka Kristus Jezus pod obojim kejpom tečas ostáne nazóči, dokeč tejva ne minéta.

P. Gda, i zakaj je nastavo Kristus Jezus Oltársko Svestvo?

O. Kristus Jezus je Oltársko Svestvo nastavo na skráduvoj večérji, gda je z-svojimi Vučeníkmi Vüzemskoga Agnyeca jo.

1. Na szvojega trplejnaja; i smrti spómínanye.

2. Naj tih vörnih Düse na žitek vekivečni hráni.

P. Jeli smo dužni Oltársko svestvo k-nám vzéti?

O. Dužni smo Oltársko Svestvo knám vzéti; ár je tó Kristus Jezus očivesno zapovedao, i záto nastavo; ka bi nás na žitek vekivečni hráno.

P. Gda smo dužni i drügóč vu etom Svestvi táo meti?

O. Póleg Svéte Materé Cérkvi nas-

tavlenyá dužni smo pod smrtnim grejhom vsáko leto edenkrát, i tó okoli Vuzina Oltársko Svestvo k-nám vzéti.

P. *Jeli smo dužni i drugóč vu etom Svestvi táo meti?*

O. Dužni smo vu etom Svestvi táo meti i vu smrtnoj pogibelnosti; ár je pótni strošek na vekivečno zveličanye, Svéta Mati Cérkev pa jáko želej, naj verni cesto črez leta k-etomi Svestvi prihájajo; ár je duhovna jejstvina, i duše hrána.

Od Priprávlanya pred Prečiščávanyom.

P. *Ka moremo činiti, či vu Oltárskom Svestvi vrejdno ščémo tao meti?*

O. Ci vu Oltárskom Svestvi ščémo vrejdno táo meti, potrebno je, naj se k-nyemi dobro, i dostojno pripravimo.

P. *Keliko féle pripravlanye je potrebno, náj vu Oltárskom Svestvi vrejdno táo primemo?*

O. Potrebno pripravlanye náj vu Oltárskom Svestvi vrejdno táo primemo, je dvóje féle: prvo se dostája duše, to drugo tejla.

P. *Vu kom stoji ono pripravlanye, štero se duše dostája?*

O. Pripravlanye, štero se duše dostája,

vu čistóci dšsnevejsti, i vu pobožnosti srcá stoji.

P. *Ka včini čisto dššno vejst meti?*

O. Čisto dššno vejst meti teliko včini kak k-náj ménšemi brezi vsega smrtnoga grejha, tó je: vu Božoj milošči biti.

P. *Vu kom stoji pobožnost srcá?*

O. Srcá pvbožnost stoji:

1. Vu Veri, Vřpanyi, i Lřbėznosti.

2. Vu molbi Oltárskoga Svestva.

3. Vu hválo dávanom spominanyi od Kristuša Jezusa smrti.

4. Vu poníznosti, i vu drugih dobrih dejl ponávlanji, náj bole pa vu lřbėznosti bližnyega sztojí.

P. *Skákšov pripravov moremo biti na tejlo naše gledoč, naj vřejdno k-Oltárskomu Svestvu pristopimo?*

O. Náj vřejdno k-Oltárskomu Svestvu pristópimo, zvřin pogibelni betegov potrejbno je:

1. Naj naprej one nóci od dvanájsete vřre na tešče bodemo.

2. Naj vu snájžnom gvanti, i vu dostojnoj ópravi pristópimo k-Gospodna stoli.

b. Od Zdržávanya pod Prečiščávanyom

P. *Ka moremo činiti, gda se pred Prečiščávanyom Občinska Spóvid právi?*

O. Gda se pred Prečiščávanyom Občinska Spóvid právi, znóvič moremo od naši grehov požalúvanye vu nami pobüditi.

P. *Kakda se moremo teda držati, gda Měšnik Světo Oštíjo lústvi káže?*

O. Gda Měšnik Světo Oštíjo lústvi káže, ono ponizno moremo moliti, vprsi se biti, i praviti: Gospodne nej sam vrejden, ka bi pod streho mojo stópo: nego samo edno rejč povej, i ozdrávi dúsa moja.

P. *Kakda se moremo držati pod jemányom Světe Oštíje?*

O. Pod jemányom Světe Oštíje odprémovüsta, jezik edno malo vö vtégnemo, na spodnyo lampo ga postavivši; primemo bejlo brsačo, či jeste, ono k-prsam držimo; i vze-memo Světo Oštíjo, štere ne grizémo, niti dugo vu vüstaj ne držimo, nego taki požrémo.

c. *Od zdžávanya po Prečiščávanyi?*

P. *Ka moremo činiti po Prečiščávanyi?*

O. Po Prečiščávanyi:

1. *Hválo moremo dati Kriš uši Jezuší*

za neskončano miloščo, ka se je k nám priditi dostójo.

2. Nyega z-poniznostyom moliti.

3. Nás nyemi gori aldívati.

4. Nyega prosíti naj svojov Svétov miloščov stálno pri nás ostáne.

5. Na Vero Vúpanye, Lúbéznost se moremo nadíguoti, i vse věinyene dobre oblúbe ponoviti.

6. Vse telovne, i dūševne potrejbéine, i nevóle naše pred nyega položiti.

§. 4. Od Pokóre.

Od Onoga, ka naprej od toga Svestva moremo znati.

P. *Ka je Pokóra?*

O. Pokóra je Svestvo, v-šterom poleg Svéte Materé Cérkvi právde Cérkveni človik mesto Boga grejšnika od grejhov, stere je po krsti věino, odvéže, či spotrtni srcem, i celó nyé vse vadlúje; i či mocno oblúbo má, ka se pobógša, i právo pokoro bode činio.

P. *Jelí je potrejbno vsákomi človeki Pokóre Svestro?*

O. Pokóre Svestvo je vsákomi človeki potrejbno, kí je po Krsti vu smrtni grejli spadno.

P. *Ka dobimo po Pokóre Svestvi?*

O. Po Pokóre Svestvi dobimo :

1. Grehov odpuščenýé.
2. Vekivečni kaštig engeduvanye.
3. Božo miloščo.
4. Dušne vejsti pokoj.

P. *Ka včini právo Pokóro držati?*

O. Právo Pokóro držáti včini, k-Bógi se povrnóti, od koga smo se po grehi vkraj obernoli : svoje grehe odúriti, pravično požalúvati, nyé vadlúvati, i za nyé za dosta včiniti.

P. *Keliko Tálov má Pokóre Svestvo?*

O. Pokóre svestvo pét Tálov má :

1. Dúšne Vejsti zgrúntávanye.
2. Požalúvanye.
3. Močna oblúba.
4. Spóvid.
5. Zadosta činejnye.

a. *Od zgrúntávanya Dúšne-Vejsti.*

P. *Ka včini Dúšno vejst zgrúntávati?*

O. Dúšno-vejst zgrúntávati včini: pre-mišlávati si, ka je pregrejšo od slejdnyé spóvidi; ali od onoga vrejmena mao, všterom je grejb záčao spoznati človik.

P. *Ka moremo činiti vu zgrüntávanyi Dúšne vejsti!*

O. Vu zgrüntávanyi Dúšne vejsti pred vszejm Sv. Dúha moremo na pomoč zvati, naj nás presvejti, i spoznati d' opústi, ka, i v-kom smo pregrejšili: potom moremo si premisliti po prejk:

Jeli smo pregrešili z-mišlenyem, poželenyem, govorejnyem, ali i z činenyem: póleg toga moremo zgrüntati i fěle, i račun velikih grehov; kakti i greh okóli stojěče tále, po šteri se greh, od svoje lastivne fěle premini, ali povékša znamenitnim tálom? Po iměni:

1. Jeli smo pregrešili próti Desétim Božim, ali Petim Světe Materé Cěrkvi zapóvidam?

2. Jeli smo ednoga, ali več grehov věinili; jeli smo bili tálnicke vu lücki grehaj, ali nej?

3. Jeli smo pregrešili próti lübéznosti bližnyega, zamüdivši štero telovno, ali düševno milostivnost ali kaj drugo dobro z bližnyim našim věiniti, štero smo dužni bili?

4. Jeli smo zadosta věinili póleg čěsti našoj dužnosti, ali nej?

P. *Na kój moremo paziti vu zgrüntávanyì hùdih mislenny, i poželeny?*

O. Vu zgrüntávanyì hùdih mislenny moremo paziti, jeli smo se dobrovolno v-nyih veselili; i vu zgrüntávanyì poželeny, jeli smo nyim mesto dáli, či gli smo z-činenyem nej doprnesli.

P. *Kakda se moremo spametüvati vu zgrüntávanyì düšne vejsti z-račüna smrtñih naših grehov?*

O. Vu düšne-vejsti zgrüntávanyì se moremo szpametüvati z-račüna naših smrt-nih grehov, či si premislimo, jeli se je pripeto greh vsáki den, vsáki tjeden, vsáki mesec; i kelikokrat v-dnévi, v-tjédni, v-mesece?

b. Od Požalüvanya.

P. *Ka je Požalüvanye?*

O. Požalüvanye je odtrjávanye grehov ober vsze drùge hùdobe, i nad zbantüvanyem Bogá srčno žalüvanye z močnov oblübov, Bogá večkrat nej zbantüvati.

P. *Kakše more biti požalüvanye?*

O. Požalüvanye more biti:

1. Notrejšnye.

2. Ober nature.
3. Ober vsega, i
4. Občinsko.

P. *Kakda je notrejnye požaluvanye?*

O. Požaluvanye je notrejsnye, či je nej samo vu vüstaj naši, nego i vu sreci, tó je; či grešnik nej samo zrejčov právi, ka grehe svoje žaluje; nego i z-notrejšnyim tálom vu sreci požaluje.

P. *Kakda je Ober nature požaluvanye?*

O. Ober nature požaluvanye je, či se grešnik po milošči Dúhá Svétoga, i z nadigávající ober nature zrokov na požaluvanye pobüdi.

P. *Gda je li samo poleg nature požaluvanye?*

O. Požaluvanye li samo póleg nature je, gda grešnik li samo za volo podigávajočega poleg nature zroka odürjava, i žaluje svoje grehe; za volo példe; ka ga je nesreča svecka doségnola; ka se nyemi je kvár ali špot pripeto.

P. *Jeli je zadosta pred Bogom li samo naturálsko pazaluvanye na zadoblenyě grehov odpüsčenyá?*

O. Nej je zadosta pred Bógom li samo

naturálsko požalüvanye na zadoblenyé grehov odpüščenya.

P. *Gda je ober vsega požalüvanye?*

O. Požalüvanye je ober vsega, gda grešnik bole žaluje, ka je Bogá zbantüvao, nego da bi vsa svoja na etom svejti zgübo.

P. *Kakda je občinsko požalüvanye?*

O. Občinsko požalüvanye je, či je od vsej grehov, ni eden nej vö vzéti.

P. *Keliko féle je ober natüre požalüvanye?*

O. Ober nature požalüvanye je dvoje féle; Popolno, štero se trtjé srcá zové; i Nej Popolno.

P. *Ka je popolno požalüvanye, ali trtjé srcá?*

O. Popolno požalüvanye ali trtjé srcá je ober natüre srčna bolezen, i greha odürjávanye, ka smo Bogá, náj Višešnyo dobróto, štero ober vsega lübimo, zbantüvali. zmočnov oblübov, ka Bogá večkrát ne zbantüjemo.

P. *Kakda moremo pobüditi vu nami popolno požalüvanye?*

O. Popolno požalüvanye etak moremo

vu nami pobüditi: Bóg moj! za vse moje včinyene bgrejhe iz-srcã mojega žao mi je, ka sam teé vse ljubéznosti vrednoga, naj visesnyega, i neskončane dobróte Bogá, koga z-cejloga srcá mojega ober vsega ljubim, žnyimi zbantüvao. Močno oblúbim, ka stvojov milosčov pobógsam žitek moj; gotov sám vsa trpeti, i ráj scém mrejtí, nego tebé, naj visesnyo dobróto Bogá mojega zkák-sim grehom večkrat zbantüvati; prosim te Gospodne po tvojega Svétoga Siná, nasega Gospodna Jezusa Kristusa neskončanoj vrejdnosti, dáj mi tvojo milosčo, naj oblübo mojo morem spuniti.

P. Ku nám je činiti, naj popolno požalüvanye pobüdimo vu nami?

O. Naj popolno požalüvanye pobüdímo vu nami:

1. Moremo Bogá prositi, naj nám k-onomi potrejbno svéto milosčo dá.

2. Moremo si premisliti, sto je on, koga, szmo zbantüvali.

3. Gostokrat na popolno požalüvanye moremo pobüditi nase srcé.

P. *Gda je dužen človik popolno požalüvanye vu sebi pobüdití?*

O. Dužen je človik popolno požalüvanye vu sebi pobüdití:

1. Gda stero Svestvo je potrebno nyemi prijéti, sebé pa vu smrtnom grehi spoznáva biti, i nikse prilike nema na spovid.

2. Kelikokrat se vu smrtnoj pogibelnosti vrtí.

P. *Jeli moremo i v-drügom vrejmeni popolno požalüvanye pobüdití?*

O. Kroto je hasnovito popolno požalüvanye pobüdití vsaki dén, naj bole večer pred doli leganyem.

P. *Kákšo móč má popolno požalüvanye?*

O. Popolno požalüvanye tó móč má, ka vsejh svojih grehov odpüscenyé po nyem zadobí človik, steri prilike toti nema ali právo volo má, da kak náj prvle de mogoče, svoji grehov se spovej.

P. *Kakšo móč má nej popolno požalüvanye?*

O. To nejpopolno požalüvanye je ober natüre bolezen, i odürjávanye greha, ali zato, ka je greh vu sebi odüren, ali ka ga zgü-

blejnyé Nebeskoga Králestva, i Peklénska vekivečna kastiga nasleduje, póleg toga i močno oblúbo more meti, ka Bogá večkrát človik ne zbantuje.

P. Ka more nadalé činiti grešnik, šteri nema toga popolnoga požalüvanya?

O. Grejsnik, steri nema toga popolnoga požalüvanya, tó more činiti, naj se svojih grehov odpüsčenyé po vrednosti Kristuša Jezusa trósta i Boga kakti spraviteľa vse pravice, i svojega szpravičanya lübiti začne.

P. Kakda more človik pobüditi vu sebi nej popolno požalüvanye?

O. Nej popolno požalüvanye človik more vu sebi etak pobüditi: Bóg, moj! z-čejloga sreá mojega žao ni je, ka sam tebé zbantüvao. Odürjávam zaistino, i sreá odürjávam vse moje grehe: ár so odürni, ár po njih sam Nebesko Králestvo zgübo, peko sam pa zaslüžo; i kak jáko odürjávam greh, tak rávno jáko od eti máo lübin pravico, i tebé moj Bóg! Ki si vse pravice vretina, i spraviteo. Vtipam se od tvoje neszkončane smilenosti po Kristuša Jezusa, mojega zveličiteľa vrednosti odpü-

ščenýé vseh mojih grehov, iztvojev milos-
čov obečam močno, ka tebé nigdár več ne
zbantújem.

c. Od močne Oblübe.

P. *Ka je močna Oblüba?*

O. Močna Oblüba je napnyena práva
vola človeka, ka žitek pobógsa, i večkrat ne
pregresi.

P. *Na kój more gotov biti ki právo volo má,
ka se pobógsa?*

O. On, kí právo volo má, ka se pobógsa,
more gotov biti:

1. Ka se vsáksega greha, na greh
napelávajóče prílike, i pogibelnosti bode
ogíbao.

2. Ka vsemi pobúdjávanyi, štera na
greh nagible, proti stáne, i k-sákšoj skéri
ségne, štera je na Božé svéte milošče zdr-
žánye potrebna.

3. Ka lúcko blágo nazáj povrné: ka
spáko, štero je po grehi dáo, i kvár, šteroga
je vu blížnyega poštenyej; pojižtvi, ali v-kom
drúgom véino, na mesto postávi.

4. Ka protivníkom z sreá odpústi.

5. Ka svoje česztí dužnosti dopr-
nesé.

d) Od Spóvidi.

P. *Ka je spóvid?*

O. Spóvid je žalostno vadlúvanye, po šterom grešnik pred odločením póleg právde na spovidávanye Cérkvenim Človekom od vseh grehov se tóži, naj se od nyih od-
véže.

P. *Kákša more biti spóvid?*

O. Spóvid more biti cejla.

P. *Kakda je cejla spóvid?*

O. Spóvid je cejla, či se grešnik od vseh svoji grehov, šteri je čše nej vadlú-
vao pred Redovnikom, popunoma, pravično i brezi skažlivosti tóži, tak rávno, kak se po skrbli vom dúšne vejsti zgrúntávanyi za grešnika nájde.

P. *Jeli je dobra spóvid, či grešnik ali z-bo-
jazuosti, ali zsramežlivosti šteri smrtni
greh v-nyej zakrýje?*

¶ O. Či grešnik šteri smrtni greh ali z-bojazuosti, ali zsramežlivosti zakrýje: vu spóvidi, nej samo je nej dobra nyegova

spóvid; nego znóvič veliki smrtni greh učiní, po šterom oskrúni Pokore Svestvo.

P. Ka more grešnik činiti, šteri je vu spóvidi šteri smrtni grejh sám hotěč, ali z grejšne vtráglivosti zamúćao?

O. Grešnik, šteri je vu spóvidi šteri greh smrtni sám hotěč, ali z-grešne vtráglivosti zamúćao, nej samo se z-toga zamúćanoga greha more spovedati; nego i od toga se tóžiti:

1. Vu keliko spovidaj je on ete svoj greh zamúćao.

2. Nej samo vse svoje spóvidi, štere je vćino po tom zamúćanom grehi, i vu šteri se je od smrtni grehov tóžo: nego i ono svojo spóvid vu šteroj je svoj greh zamúćao, more ponoviti, či je nájmre vu etoj i drüge smrtne grehe meo.

3. More se spovedati, či je vu tom stáliši tálnik bio Oltárskoga Svestva, kelikokrat? jeli je okoli Vüzma vu tom stáliši pristópo k-Oltárskomi Svestvi, ali v-drügom vrejmeni.

4. More povedati, jeli je v-tom stáliši príjo i drüga svestva ali nej?

P. *Jeli se mámo zrok sramežlívati ali bojati, vu spóvidi?*

O. Vu spóvidi se nikšega zroka nemamo sramežlívati, ali bojati:

1. Ár smo se nej sramežlívati grešiti pred Bógom, kí vsa vídi; i nej smo se bojali, ka bi nás níгда na veke skváro.

2. Ár je bole grehe svoje skrivomá Spovedniki vadlívati, nego vu nyih nemirovno živetí, nesrečno mrejtí; i za volo oni na pítanom dnévi pred cejlím svejtom se sramotiti.

3. Ár Spóvednik zrok má milívati grešnika, dobro znajóči svoje slabosti.

4. Ár Spóvednik pod smrtním grehom i kak pod sveckimi, tak i vekivečnimi kaštigami dužen je múčati.

P. *Kakla more grešnik szvoje grehe vadlívati vu spóvidi?*

O Grešnik:

1. Vu spóvidi vsigdár očivesno, i na keliko je mogóče snajžnimi rečmi naj vadlúje svoje grehe.

2. Naj tak guči, ka samo Spóvednik, nej pa túdi drúgi okóli stojéči morejo čúti.

P. *Jeli smo dužni vadljivati, i ménše grehe
vu spóvidi?*

O. Nej smo dužni vadljivati ménši grehov vu spóvidi, ali je donok jáko hasnovito, i tanáčno.

P. *Ka more činiti človik prve, liki se začne
spovidávati?*

O. Prve, liki, se človik začne spovidávati, doli poklékne, prekriži se, i etak právi dühovnomi Oči: Prosím vás dühovni Oča, naj mi dájo svéti blagoslov de vse moje grehe prav, i popunoma morem vadljivati.

P. *Ka more činiti človik, gda je že vzéo svéti
blagoslov od dühovnoga Očé?*

O. Gda je že človik svéti blagoslov vzéo od dühovnoga Očé, či vrejmen, i prilika dopusti, naj moli občinsko spóvid etak: Spovidavam se Bógi vsamogóce-mi, Blaženoj Divici Marii, vsem svécom, i tebi mojem dühovnomi Oči mesto Boga, ka sam od moje slednye spóvidi máo, štero sam (eti se vrejmen povej) doprnesao, vnogokrat i dosta pregrešo zmojím mišlenyem, z-gučom, i z-činenyem;

náj bole pa za grešnika me vadlujem, ka sam ete.

Eti začne človik poleg zgoraj povejdancga modusa, i kak se pred Bógom za grešnika biti misli naprej računati svoje grehe.

O. Kakda sklene človik svojo spóvid?

O. Človik etak sklene svojo spóvide Za vse ete, i druge věinyene moje grehe štere sem ali sám věino, ali ka bi je drugi věinili, sam zrok bio, z-cejloga sreća mojega žao mi je, ka sam neskončano dobróto Bogá mojega zbantivao. Oblúbim močno, ka ne bom več grešio i na greh napelávajóči prilik bodem se ogibao. Prosim dúhovnoga Očo, naj dajo meni pokóro, i odvézanye moji grehov.

e) Od Zadosta činjenja.

P. Ka se razmi po Zadostačinjenji, štero je k-Svestvi Pokóre potrebno?

O. Po Zadosta-činjenji, štero je k-Svestvi Pokóre potrebno, razmijo se ona činjenja, štera Spovednik naloži grešniki na Pokóro za te spovejane grehe.

P. *Zakaj je dužen gresnik zadostavčiniti Bógi, da je Kristus zadostavčino že za grehe?*

O. Dužen je grejšnik, či gli je Kristus zadostavčino že za grejhe, ešče zadostavčini ti Bógi:

1. Ar oni, šteri vu Kristusovom zadostavčinenyi ščéjo tálnicke biti, návkúpe morejo delati, i teliko, keliko je mogoče, činiti naj Bógi za grehe, zadostavčinijo.

2. Ar Bóg grejšnike, šterim sám greh i vekivečno kaštigo odpústi čestó ešče i svec-kimi kaštigani kaštiga.

P. *Jeli je zadostavčinenye potrejbem táo Svestva Pokóre?*

O. Zadostačinenye je tak potrejbem táo Svestva Pokóre, ka je brezi nyega zvtin nemogočnosti Svestvo Pokóre nejcejlo.

P. *Kákša dela se naložijo vu Svestvi Pokóre*

O. Molutev, Post, Almoštvo, i drúga k-velikóči, račúni, i féli greha primerjena pokóre dela se za pokóro naložijo gresniki.

P. *Kakda more naloženo pokóro spuniti človik?*

O. Naloženo pokóro more spuniti človik.

1. Zponíznim srcom.

2. Pravično tak, kak je naložena.

3. Brezi odlášanya, kak je naj prvle moguće.

P. *Jeli more i nači človik zadosta včiniti za kaštige do časa trpěče?*

O. Po odpústki tūdi more človik zadosta včiniti za kaštige do časa trpěče.

Pridavek od Odpústka.

P. *Ka je odpústek?*

O. Odpústek je engedūvanye do časa trpěči kaštíg, štere bi odpūščanyi grehov, ali vu etom žítki, ali po smrti našoj mogli trpeti.

P. *Ka moro vervati Katoličánski krsčanye od odpústkov?*

O. Katoličánski krsčanye od Odpústkov morejo vervati.

1. Ka práva svéta Mati Cérkev od Kri-

stuša Jezusa oblast má na dávanye Odpústkov.

3. Ka nám je na jako veliki hasek či od Svéte Materé Cérkvi dani šteri Odpústek zadobimo.

P. Jeli je več féle Odpústkov?

O. Jesto Popunoma Odpústki, i jesto nej Popunoma túdi.

P. Ka je Popunoma Odpústek?

O. Popunoma Odpústek je vseh vremenitnih kaštíg, stere je grešnik zaslúžo, odpúščený.

P. Ka je nej Popunoma Odpústek?

O. Nej Popunoma Odpústek je on, po šterom nej vse vremenitne kaštige, nego onih níki táo se engedúje. Taksi so 40. dnévov Odpústki, na edno, ali več lejt dani Odpústki.

P. Jeli nás oslobodi svéta Mati Cérkev po odpústki od dužnosti zadosta činejnýa za volo greha?

O. Svéta Mati Cérkev nás celó ne oszlobodi po Odpústki od dužnosti zadosta činenýa za volo greha; nego tó šcé:

1. Naj Pokóre Dühá vu nami pobüdi, i darüje pobožnost, z-šterov pokóre dela spunimo.

2. Naj Krhkóčo, i slabost našo pomore, štera nám je včasí na zádavo, ka Bógi zadosta ne včínímo tak, kak bi potrejbno biló.

P. *Ka je potrejbno nadalc na zadoblenyé Odpüstkov?*

O. Na Odpüstkov zadoblenyé je potrejbno:

1. Naj vu Božoj milošči bomo.

2. Naj naložena dobra dela tak, kak so naložena, spunimo.

P. *Jeli se morejo Odpüstki Purgatoriumskim düšicam pripišüvati?*

O. Odpüstki se morejo, či so na té cio dáni, Purgatoriumskim düšicam pod spodóbov prošnyé priišüvati; tákšega hípa pa dobra dela, štere so od svéte Materé Cérkvi na zadoblenyé Odpüstkov naložena, za preminóče düšice Bógi se morejo gori aldüvati.

§. 5. Od slednyega Mázanya.

P. *Ka je Slednyega Mázanye?*

O. Slednye Mázanye je Sveštvo, vu

sterom betežník po Mázanyi z-Svétim Olijom i po Popa na tó valon molítvi Božo svéto miloščo na duše zveličanye, i včasí jo tūdi zadobi na polesčánye telovno.

P. Zakaj se zove to Svestvo slednye Mázanye?

O. Eto Svestvo se zove slednye (Mázanye, ár se med vsem svétim Mázanyem, štera je naš Zveličiteo svojoj svétoj Materi Cérkvi niháo, náj sledi dáva.

P. Ka správi slednye Mázanye?

O. Slednye Mázanye správi :

1. Posvečenyá milošče povékšávanye.
2. Málih grehov, i drugi, ali nej z-grejšne pozáblivosti, ali nemogočnosti nej spovedanib smrtnih grehov odpuščenýé.
3. Od hūdoga nasledūvanye grejhov, i od nyihovih ostankov oslobodjenýé.
4. Pomóč proti vrájzemi zasidjávanyi.
5. Bátrivnost za volo približávanya smrti, i následūvajoče sódbe proti preveč velikoj bojaznosti.
6. Gostokrat, či jek-dūsnomi zveličanyi, ešče i tejla zdrávje.

P. *Kakda se more pripraviti betežnik k-etomi Svestvi?*

O. Betežnik se more k-etomi Svestvi pripraviti z-živov Verov; z-močnim tróštom vu Bógi; celó na Božo volo z-naslánanyem; pred vsejmi pa po svétoj Spóvidi naj se vó scísti z-svoji grehov; ali či se nemore spovedati, právo požalúvanye naj pobúdi vu sebi.

P. *Jeli je potrebno slednye Mázanye na zveličanye?*

O. Slednye Mázanye je nej povsem-sega potrejbno na zveličanye; ali dónok ga naj betežnik ne zamúdi gori vzéti za volo milošč, štere po nyem zadobi.

§. 6. Od Cérkvenoga Réda.

P. *Ka je Cérkveni Réd po prejk?*

O. Cérkveni Réd po prejk je Svestvo po šterom se onim, kí se na Cérkveno službo podájo, dúhovna Oblást, i posebna sv. milošča podelí, naj gvúšne Cérkvene svoje Čésti na díko Božo, i dúš zveličanye prav i svéto spanyávati morejo.

P. *Ka je Cérkveni Réd po iméni?*

O. Cérkveni Réd po iméni je Svestvo, po šterom se onim, kí se na Popostvo

posvetijo, tak nad stinskim Kristusa Jezusa, kak nad dúhov im Tejlom, štero z-
verni stoji, oblást dáva.

P. *V-kom stoji Cérkvenoga, ali Popovskoga Réda oblást?*

O. Cérkvenoga, ali Popovskoga Réda oblást v-tom stoji.

1. Ka gori posvečeni Popevje, krüh ino Vino na Kristusa Jezusa Tejlo, i Krv morejo obrnóti, i ono Nebeskomi Oči notri skázati.

2. Ka vernim morejo grejhe odpústiti.
§. 7. Od Hížnoga Zákona.

P. *Ka je Hížnoga Zákona Svestvo?*

O. Hížnoga Zákona Svestvo je nerazločeno vkúp sklenyeno Tiváristvo, po šterom dvej slobodni Krsčánszki Personi, móž, i žena, poleg réda se vkúp vzemeta, na stero gledóč nyima Bóg po etom svestvi dá svéto miloščo; naj vu hížnom zákoni do smrti pobožno živéta, i svojo deco pobožno gori hránita.

P. *Kakda zové eto Svestvo Svéti Paveo Apostol?*

O. Svéti Paveo Apostol zové eto Svestvo za veliko skrovno Svestvo vu Kri-

stuši, i Svétoj Materi Cérkvi; ár Kristusovo z Szvétov Mater Cérkevjev dúhovno vjedíná-
nye znamenüje.

P. *Za ka zroka volo je nastávljeni hížni Zákon?*

O. Hížni Zákon je nastávljeni:

1. Za volo narájanya človečánskoga národa.

3. Za volo občinske pomóči hížnikov.

4. Za volo telovni nečistoč grejhov há-
banya.

P. *Jeli je potrejbea hížni Zákon?*

O. Hížni Zákon je na narájanye člove-
čánskoga národa potrejben po prejk, ali
nej posebi vsákomi človeki, ár je ledičen
stális na slobodne peřšone gledóč popol-
nejši.

P. *Ka správi hížnoga Zákona Svestvo?*

O. Hížnoga Zákona Svestvo poleg po-
návlanya posvečenyá milošče správi hížni-
kom nasledüvajóce posebne milošče:

1. Naj oniva med sebon do smrti po-
božno živéta.

2. Naj svojo dečo vo Bogá bojaznosti
gori hránita.

P. Ka želej od oniva Sv. Mati Cérkev, s'teriva se sčéta vküp vzéti?

O. Sv. Mati Cérkev odoniva, steriva se sčéta vküp vzéti, tó želej:

1. Naj nikakse zádave med nyimane bude.

2. Naj sámo za oni zrokov volo na štere gledóč je hížni Zákon nastávleni, se vküp vzemeta.

3. Naj z-Bogá bojaznostjov, z esistov dúšnov vejstov k-etomi Svestvi prihájata; za volo toga naj se prvle spovejta, ino se naj prečistita.

P. Ka moreta oniva činiti, steriva vu hížni Zákon stopita?

O. Šteriva vu hížni Zákon stopita, oniva po trétjem vó oznávanyi pred svojim Dúhovnim Pastérom, i dvóma svedokoma nazoči bodočima hížnoga Zákona vernost eden drúgomi moreta obečati, na tó se blagosloviti.

P. Kákse dužnosti máta hížnika med seboj?

O. Hížnika med seboj ete dužnosti máta:

1. Naj mirovno, i pobožno vküp živéta.

2. Naj móž svojo ženo, kakti lastivno svoje tejlo lúbi, hráni, ino bráni; žena pa

svojemi moži vu vsej dostojni dugoványaj pokorna bode.

3. Naj eden drugoga v-niksoj nevíli, ne osztávi, nego do smrti verno vkúp ostá-neta.

P. *Kákšo dužnost máta hížnika na svojo deco gledóč?*

O. Hížnika máta tó dužnost na svojo deco gledóč; náj nyo pobožno gori hránita, i kak na svecki, tak i na vekivečni hasek nyihov naj skrb nosita.

II. Glavni Táo.

Od Krscánske Pravice.

P. *Ka je Krscánska Pravica?*

O. Krscánska Pravica je, naj se hüdoga ogiblemo, i dobro činimo.

Krscánske Pravice prvi Táo: Ogibli se Hüdoga.

P. *Šteri je Krscánske Pravice prvi Táo?*

O. Krscánske Pravice prvi Táo je ete: Ogibli se Hüdoga.

P. *Ka je hüdo?*

P. Istinsko, i samo edno Hüdo je Greh.

P. *Ka je Greh po prejk?*

O. Greh je po prejk dobro volno prestoplený Bože Právde.

P. *Keliko féle je Greh?*

O. Greh je dvoje féle :

1. Jé Poprijétja.

3. Jé Djánya Grejh.

P. *Ka je Poprijétja Greh?*

O. Poprijétja Greh je on Greh šteroga je Ádam v-Paradižomi, i mi smo ga vu Ádami včínili, šteri je i od nyega kakti šročina na nászszeo.

P. *Ka je Djánya Greh?*

O. Djánya Greh je Bože zapóvidi prestopljenýé, šteroga sám grešnik slobodne svoje vóle včíní.

P. *Kakda se včini Djánya Greh?*

O. Djánya Greh se včíní zmišlejnyem, gučom, i činenyem, ali či ono, štero je što dužen včíniti, tá nihá.

P. *Kakda se lóčijo Djánya grehi?*

O. Djányi grehi se etak lóčijo: ka so níki velíki, i smrtni grehi, drúgi so pa máli grehi.

P. *Ka je smrtni greh?*

O. Smrtni greh je Bože Práde vu velikom dugoványi prelomlenýé.

P. *Ka za kvára včini smrtni greh?*

O. Po smrtnom grehi se duša z-duhov-noga žitka, tó je: z-Bože posvečenýa mi-lošče zlečé; Boži protivnik postáne človik, i vrejden vekivečne smrti.

P. *Ka imenŭjemo za máli greh?*

O. Za máli greh imenŭjemo Bože Právde vu málom dugoványi prelomlenýé.

P. *Šteri so Djánya grejhi?*

O. Djánya grehi so eti:

1. Sedméri glávni grehi.
2. Proti Svétomi Dŭjhi šestéri grehi.
3. Vu Nébo kričéči četvéri grehi.
4. Devéteri lŭcki grehi.

P. *Šteri so sedméri glávni grehi?*

O. Sedméri glávni grehi so eti:

- I. Gizdost.
- II. Skópost.
- III. Hotlívost.
- IV. Nevoščenost.
- V. Lakota.
- VI. Srditost.
- VII. Vtráglivost ná dobro delo.

P. *Šteri so próti Sv. Dŭhi šestéri grehi?*

O. Próti Svét. Dŭhi šestére grehi so eti:

1. Vu Božoj milostivosti slejpo vüpanye.

2. Vu Božoj milosti zdvojenýe.

3. Spoznanoj pravici proti borenyé.

4. Próti bratinskoj lübavi nevoščenost.

6. Próti dobromi opominanyi vu grehi otrdjenye.

6. Skrádnýa nepokornost. Eti grehi, kak na etom, tak na drugom svejti, ali se nikak, ali tesko odpustijo.

P. Šteri so vu Nébo kričéci četvéri grehi?

O. Vu Nébo kričéci četvéri grehi so eti:

1. Zvólov véinyeno lüdomorstvo.

2. Próti natüri telovni greh, šteroga za Sodomýjo zovémo.

3. Siromákov, Sirotic, i Dovic prešanye.

4. Slugov, i Delavcov nájema zdržávanye.

P. Šteri so devéteri lücki grehi?

O. Devetéri lücki grehi so eti:

1. Na grehe rátati.

2. Prepovedano delo zapovedati.

3. Vu grehi drugomi privoliti.

4. Drugoga na greh nagíbatí.

5. Drügoga gresno činenye hváliti.
6. Na drügoga greh mučati.
7. Drügomi grejh engedťivati.
8. Vu nyih ali po pomáganyi, ali po engedťivanyi tálnika se věiniti.
9. Drügih grehe zagovárjati.

Krsčánske Pravice drügi Tao :

Čini Dobro.

P. Ka je Dobro?

O. To Dobro je ono, štero se z Božov právdov gliha.

P. Ka se gliha z-Božov právdov?

O. Z-Božov právdov se glíhajo Jákosti i Dobra Dela.

P. Jeli je več féle Jákost, vu šteri se more, Krsčánski človik ponávlati?

O. Jeste več féle Jákost vu šteri se more Krsčánski človik ponávlati; jesto Božanske Jákosti.

P. Ka so Božanske Jákosti?

O. Božanske Jákosti so one, šterih je brezi škéri nadigávajoči zrok sám Bog.

P. *Štere so Božánske Jákosti?*

O. Ete tri so Božánske Jákosti: Vera Vüpanye, i Lübézen.

P. *Jeli se je dužen človik ponávlati vu eti tre Božánski Jákostaj?*

O. Dužen se je človik ponávlati vu et trej Božánskih Jákostaj.

P. *Gda se je dužen človik náj bole ponávlati vu eti trej Božánski Jákostaj?*

O. Pod smrtnim grejhom se je dužen človik náj bole ponávlati vu eti trej Božánski Jákostaj:

1. Kak k-pámeti príde.

2. Čestókrát vu vrejmeni žítka.

3. Vu vrejmeni žmetnoga skúšávanya proti etim jákostjam.

4. Vu smrtnoj pogibelnosti, i na smrtnoj posteli.

P. *Kakda pobüdi što vu sebi Vero?*

O. Vero etak pobüdi što vu sebi:

Verjem vu tebi Svéto Trojstvo, eden Bog; Oča, Sin, i Düh svéti: Verjem i vadlújem vse ono, štero si tí nazvejsto, ka je Jezus Kristus včio, ka so Apostolje predgali: ka Rimska Katoličanska Svéta Mati Cérkev, ka bi vervali pred nás dáva.

Verjem vsa eta, ár si tí oh Bog moj! nazvejsto, kí si vekivečna pravica, i modrost, štera niti nikoga vkaniti, niti se od nikoga prekaniti nemore. Oh Bog moj! povekšaj eto mojo Vero.

P. Kakda more što pobūditi vu sebi Vūpanye?

O. Vūpanye etak more što vu sebi pobūditi:

Vūpam se i troštam vu tvojoj neskončanój dobroti, i milostivnosti oh Bog moj! ka po tvojega jedinoga Síná, Kristusa Jezusa vrejdnosti, vu etom žitki moje grehe meni dopūstiš spoznati, ino požalūvati, i nyé odpūstiš; po etom žitki mi pa darŕjes žitek vekivečni; naj te od líca do líca vídim, lūbim, i brezi konca se stebom veselím. Vūpam se navkšipe, ka zadbím vsa eta po tvojoj svétoj milošči. Zato se pa vūpam vsa eta, ár si tí obečao kí si vsamogoči veren neskončane milošče; i milostivnosti. Oh Bog moj! potrdi mené vu etom Vūpanyi.

P. Kakda more što vu sebi pobūditi Lubézno t?

O. Lubézno etak more što vu sebi pobūditi:

Oh moj Bog! lūbim tebé z-cejloga srca ober vsega; ár sí náj víšša dobróta,

neskončana popolnost, i vse ljubéznosti vreden; ljubim te i záto, ár szi k-meni, k-vsá-koj stvorjenoj stvári preveč dober; záo mi je ka sám pregrejšo, i tebe vsamogočega Gospoda, i naj bógsega Očo zbantúvao. Oblubim močno, ka vseh grehov zvsejmi la-gojimi prlíkami navkúpe bodem se ogíbao, i nigdár nikaj ne bom činio próti tvojoj své-toj voli. Daj mi tvojo miloščo, naj oblúbo mojo morem spuniti.

P. *Ka so glávne jákosti?*

O. Glávne jákosti so one, po šteri Krs-čánskoga človeka, dela naj Bogi vugodna bodo, se ravnajo.

P. *Štere so med glávnimi jákostmi, v-šteri se Krsčánski človik more ponávlati, naj pre-štimanejše jákosti?*

O. Med glávnimi jákostmi, v-šteri se Krsčánski človik more ponávlati, so četvére naj preštimatejše jákosti najmre:

I. Spametnost.

II. Mertličivost.

III. Pravica.

IV. Dúhovna Krepost.

P. *Štere jákosti so dejvajo prel selmére glávne grehe?*

O. Poniznost se dejva pred Grizdost.

1. Darovitnost pred Skópost.
2. Cistóča pred Hótlivost.
3. Lü bav pred Nevosčénost.
4. Mertüčlivost pred Lakoto.
5. Mirovna Trplivost pred Srditost.
6. Vu dobrom Vrejlost pred Vtráglost na dobro.

P. Ka ešče slisi k-Krsčánskoj Pravici?

O. K-Krsčánskoj Pravici ešče slíšijo one dužnosti štere je Kristus Jezus vu posebnoj zapóvidi ostavo.

P. Štere so one dužnosti, štere je Kristus Jezus v posebnoj zapovidi ostavo?

O. One dužnosti, štere je Kristus Jezus vu posebnoj zapovidi ostavo, so ete:

1. Naj naj prvle Bože Králestvo, i nyegovo Pravico iščemo.

2. Naj nás zatajimo.

3. Naj Kríže naše nosimo.

4. Naj Kristusa nasledujemo.

5. Naj, krotki, i poniznoga srca bodedemo.

6. Naj protivnike naše ljubimo: z-onimi dobro činimo, kí nás odtrjávajo; za one se molimo, kí nás zbantüjejó, i pregányajo.

P. *Ka sliši ešte k-Kršćánskoj Pravici?*

O. K-Kršćánskoj Pravici slišijo i one plemenite osmére jákosti, štere je Gospon Kristus na brejgi vćio, i za volo šteri je lidi za blažene, imentivao, ino so ete nasledüvajoće:

I. Bláženi so v dñhi nevolni; ár je nyihovo Nebesko Králestvo.

II. Bláženi krotki, ár oni zemlov ládali bodo.

III. Bláženi, kí se joćejo, i trpíjo; ár se oni potroštajo.

IV. Bláženi, kí gladüjejo i žéjajo pravico; ár se nasitíjo.

V. Bláženi milostivni; ár oni milosćo dobíjo.

VI. Bláženi čistoga srcá; ár oni bodo Bogá vidili.

VII. Bláženi mirovni; ár se sinóvjje Boži bodo zvali.

VIII. Bláženi, kí pregányanye trpíjo za volo pravice; ár je nyihovo Nebesko Králestvo.

P. *Ka so Kršćánskoga ćloveka dobra dela?*

O. Kršćánskoga ćloveka dobra dela so tákša ćinejnja, štera so Bogi prijétna i po

šteri Krsčánski človik, kí se vu nyih ponávla, vrejdnost má pred Bogom.

P. Štera so glávna dobra dela?

O. Glávna dobra dela so eta: Molítev, Post, i Álmoštvo.

P. Štera so telovne milostivnosti dela?

O. Telovne milostivnosti dela so eta:

1. Lačne nahrániti.
2. Žédne napojiti.
3. Nage obláčati.
4. Potnike na stán prijéti.
5. Vóznike oslobájati.
6. Betežnike pohoditi.
7. Mrtve pokápati.

P. Štera so milostivnosti dúhovna dela?

O. Milostivnosti dúhovna dela so eta sedmere:

1. Grejšnike kárati.
2. Neznajoče véti.
3. Dvojédim dober tanáč dávati.
4. Žalostne troštati.
5. Krivico mirovno trpeti.
6. Našim protivnikom odpústiti.
7. Za žive i mrtve Bogá moliti.

P. Šteri so Evangelionski tanáci?

O. Evangelionski tanáci so eti:

1. Poleg slobodne vole dobro volno siromastvo.
2. Stálna čistoča.
3. Popolna Pokornost pod ednim duhovnim Poglávárom.

P r í d a v e k.

Od Četvéri slejdnyí Del.

P. Štera so četvera slejdnyá Dela?

O. Četvéra slejdnyá Dela so eta: Smrt, Sodba, Pekeo, i Nebesko Kralestvo.

P. Ka je Smrt?

O. Smrt je dūše od tejla razločenyé.

P. Jeli more vsáki človek mrejtí?

O. Vsáki človek more mrejtí.

P. Odkod shája to, ka vsáki človik more mrejtí?

O. Ká vsáki človik more mrejtí shája z-onoga greha, šteroga je Ádam v-Paradižomi včínó. Da bi Ádam ne pregreso, i na naša tejla gledoč bi z-Bože milošče bilí nemrtelú. Smrt je greha nájem.

P. Ka moremo od sódbe znati?

O. Od sódbe moremo znati, ka Jezus

vsákoga človeka dušo taki po smrti posebi; na konci Svejta pa vse lustvo z-dušom i s-tej-lom po prejk sodo bode.

P. Kama se osódi duša vu posebnoj sódbi?

O. Duša se vu posebnoj sódbi ali v-Purgatorium, ali v-Pekeo osodi; ali se v-Nebesko Králestvo gori vzeme.

P. Ka je Purgatorium?

O. Purgatorium je ono mesto, v-šterom duše vrejmenitne kaštige za svoje grehe trpijo; za štere so vu žitki zadosta nej včínile.

P. Štere duše se osodijo vu Purgatorium?

O. Onih duše, se osodijo vu Purgatorium, šteri so či gli vu Božoj milošči z-etoga svejta preminoli; donok so vu svojem žitki za svoje včinyene grejhe Božoj pravici za dosta nej včínili.

P. Ka je Pekeo?

O. Pekeo je ono mesto, v-šterom se skvár-jeni na veke mantrájo.

P. Šteri se vržejo v-Pekeo?

O. V-Pekeo se oni vržejo, kí vu kákšem smrtnom grehi merjéjo.

P. *Ka je Nebesko Králestvo?*

O. Nebesko Králestvo je náj bláženejše prebívanya mesto svécov, gde se Bog od lica do lica káže svojim vernim slugom, šterim je jáko veliki nájem on sám.

P. *Šteri ido vu Nebesko Králestvo?*

O. Vu Nebesko Králestvo ido oni, šteri vu Božoj milošči merjéjo, i oni, ki so ali vu etom žítki za svoje grehe zadosta věinili, ali na drügom svejti so za nyé zadosta trpeli.

Krátki Pridavek níki Molítev. Rána Molítev.

Vu Iméni Océ †, i Siná †, i Dúha Svétoga †,
Amen.

Blagoslovleno bojdi presvéto, i nerazločeno
Trojstvo, Oča, Sin, i Dúh Svéti eden právi
Bog, i vse dobro moje, zdaj, i na vse veke.

Bog, Bog moj! k-tebi zdíhávam vu etom
ránom vrejmeni. Tvoj je dén i tvoja je noč:
tí si stvoro zorje, i sunce. V-saki dén bo-
dem blagoslávlao tebé, i hválo bom Imé tvoje
na veke.

Vsamogóci Gospodne Bože, kí si se
meni milostivno dopústo etoga dnéva do-
čakati; ponizno se tebi molim, vari me dnes
ztvojov sv. miloščov naj se dén denéšnyi
na níkši greh ne nagnem, nego stálno po-
leg tvoje sv. vole, i pravíce ravnam moja

govorejnya, činjenja, i mišljenja. I či bi se meni do prišestne noči smrt pripetila, prosim te oh lübleni moj Zveličiteo! dáj se mi právo spovedati, i tebé na pót vekivečne, domovine vu presvétom Oltárskom svestvi prijéti, ino stejm odlčenim svestvom dopüsti se meni milostivno proti vsejm mojim protivnikom okrepiti. Vzemi me oh milostiven Jezus vu tvoje za mene odprte sv. rane! naj me vrág, svejt, i tejlo nigdár ne prekani. Zelem se jas skrblivo dén-dénéšnyi varvati od vsákoga greha ztvojov sv. miloščov Gospodne, i ráj sčém mrejtí, nego tebé Bog moj, vse dobro moje zbantütvati: naj etak vu tvojoj milošči tebi povolno dnes, slůžim, gda me pa z-etoga sveta vó pozovés naj tebé vu vekivečnom bláženstvi díčím, i hválím na veke.

Svéta Mária, i vsi svéci! molte se za mé pri Bogi, naj jas vreden bodem od nye-ga pomoč vzéti, ino se zveličati; ki živé, i kralüje na vse veke.

Angeo Boži, variváč moj lübléni, mene na tebé zavüpanoga presvejti, vari, karaj, ino ravnaj. Odvrni od mené vse jálnosti moji protivníkov, naj mi škoditi ne morejo dén-dénéšnyi. I či bi me vido (štero ne dáj Bog) vu greh spádnoti, šetüj me taki na

pravo pokoro, i k-mojemi Zveličiteli nazáj pripelati.

Králi vekivečnomi, nemrtelnomi, i nevidočemi samomi Bogi postenyé, i díka na vse veke.

Dnéve, i činejnja moja vu tvojem méri ravnaj vsamogoči Bože. Blagoslovi me Gospodne, i od vsega hüdoga obráni, ino vu žitek vekivečen pripelaj. I vse verne dtšice po Božoj milošči naj počivajo vu méri. Amen.

Večerašnja Molítev.

Hválím te, i díčím oh milostivni Bože za volo tvoje nezgovorne dobrote, ki si meni nevrejdnomi tvojemi slugi teliko lejpi dárov milostivno do eti máo prikázao, i čerez etoga dnéva od nesreče ino pogibeli obarvajoči mené si živoga, i zdravoga obdržao. Spoznávam Gospodne, i z-žalostnim srcem vadlūjem, ka sam dnes z-mišlejnem, poželejnyem, govorjejnyem, i činejnem tvojo dobroto zbantüvao. Ali prosim te ponizno po britki mokaj Gospodna Kristusa Siná tvojega, odpústi milostivno vse ono meni nevolnomi kajkoli sam ali z-nevejdnosti, ali slabosti ali hüdobe proti

tebi, ali bližnyemipregrešo. Čisto srcé stvori
vu meni oh Bog drági! i vari me od vse
pogibeli; ár si tí náj močnejša obramba
moja. Pokri me z-plaščom tvoje sv. milošče
eto noč, i ostani zmenov, da jutro srečno
gori stánem i vugoden morem tebi službe
moje áldov prikázati. Preporáčam tebi Gos-
podne Poglaváre, Priátele, i nepriátele, zdra-
ve, i betěžne, žive i mrtve, naj blagoslov tvoj
bode ober vsej nás.

Oh Mariá Mati Boža! moli se za me pri
tvojem Sini Gospodni Jezusi, naj ostáne ou
zmenov, da vu méri počívajoči se oslobodim
Satana skúšávanya.

Oh odičeni verni Boži! molte se za
mé grejšnika pri Bogi naj me zdrzí pod
svojov obrambov, da bodem vu méri počí-
vao.

Prosim te lúbléni moj variváč Angeo,
na koga sam jas grejšnik zavtipani, da me
povsod ali verostúvajočega, ali počívajóčega
bránis, i od vse jálnosti vrájže varjes. Odvrni
od méne Satana skúšávanye, naj vu meni
mesta ne nájde nepriáteo.

Zdrži me Gospodne verostúvajočega,
vari me počívajočega, náj verostújem z-Kris-
tusom, i počívam vu méri.

Zgledni se oh Bože, prosim te na eto mesto, i vsa zasidjávanya protivnika od nyega daleč odvrni; tvoji svéti Angelje naj vu nyem prébívajo, kí mene vu méri obvarjejo, i blagoslov tvoj naj bode vsigdár zmenov.

Idem že na počinek oh Bog, i Gospod moj! naj trúдно, s slabo moje tejlo počíva; ka bi tem bole mogao hitrásnyi dén tebi služiti, oh lübléno, i samo edno dobro, Bog moj! vu šterom mojem počinki kelikokrat zdejhnem, ali se obrném, ali prebitdim, telikokrat bojdi tebi od méne hvala, i díka Gospodne. Jezus bojdi vu mojoj pámeti! Jezus bojdi vu moji vüstaj! Jezus bojdi vu mojem sreci! Amen!

Molítev pred Spovidjov.

Primi spovid mojo milostivni Jezus edno vüpanye, i zveličanye düse moje. Nadigni stvojov miloščov na právo požalüvanye srecé moje, i z-živimi skuzami oblej óči moje; naj se jočem dén, i noč za včinyene velike grehe moje. Pusti Gospodne zdihávanye srca mojega pred tvoje svéto lice; ár či bos sze tí na mé srdo, što me sčé pomočti, ino se nad menom smilüvati? Tí si

zvalo Márío Magdaleno na pokoro, i Petra si príjao vu miloščo, ne oduri niti mené žalostnoga grešnika, nego se zgledni na mé tvoje Sv. Imé na pomoč zezávajočega, kí si se dáo na Krížno smrt, da bi grešnike oslobodo od vekivečne smrti; i ne gledaj tak na moje hūdobe oh Jezus moj ljubléni! ka bi odvrno od méne tvojo sv. miloščo Odpusti meni záto Zveličiteo moj predrági vse moje grehe! zvráči dūše moje rane, i odvéži vozlé vse lūdobe moje; ár tebé želej, tebé išče dūša moja. Ne odvrni od ména lica tvojega oh želni Jezus! nego pūsti trák tvoje svetlosti vu mojo dūšo, naj mi pokáže vse moje grehe, štere sam dužen pred mojim duhovnikom vadlūvati, naj se morem ponízno, i prav z-žalostnim srcem spovedati; ino za nyé na etom svejti dostojno pokoro cíiniti.

Oh náj vékši, i náj zmožnejši Bože! gde je bila do eti máo moja slepa pamet, ka sam se nej bojao tebé Bogá, i náj vékšo dobroto moja tak, telikokrat zbantūvati? Žao mi je z-vužgánoga srca mojega, ka sam tebé nezrečeno dobroto jas nesrečen, nezahválen, i preveliki grešnik zbantūvao. Ali ka si ščém? kama se obrném, nego k-tebi oh ljubléni Jezus moj! i k-odprtím za mé gres-

nika presvétim tvojim ranam? Jas sam on grejšnik, kí sam tebé razdréselo i ti szi mené dónok na pokoro čakao. Oh milošča, i dobrota konca, ni kraja nemajoča! koga ne bi ták velika tvoja ljubav na žalost srcá podignola, záto i nadale zpotruga srcá mojega zdíhávam, i prosim oh dobro moje jedíno, Bog moj, odpústi mi! po tvojem k-Oči tvojemi na Križi zdihávanyi, po ostroj trnavoj Koroni, po Križi, i tvoji rumeni ranaj, i po svétoj smrti odpústi meni. Oblúbim zdaj, ka se sčém pobogsati, pokorno po tvojoj sv. voli živeti, i za vse grehe moje, štere od vsákoga hūda bole odürjavam, stálno, i verno pokoro činiti. Raj sčém mrejtí, nego tebé od eti maó večkrát ražaliti Potrđi vu meni eto oblūbo oh milostivni Jezus! naj do konca žítka verno, i zahválno pobožno, čísto, i stálno vu tvojoj milošči tebi slūžim, i z-etoga pogibelnoga svejta gda bode meni vó odhidti, vu tvoje roke Božánske dūšo mojo morem preporečiti. Amen.

Molítev po Spovídi.

K-tebi sam se že kakti rásipni sin povrno po tvojoj milošči Jezus moj ljubléni, tí si mené vu tvojo smílenost nazáj príjao. Ah kak kesno sam te záčáo ljubiti! ali dō-

nok je bole zdaj, liki nigdár nej. Oh nesre-
 čno vrejmen, v-kom sam tebi nej služo! oh
 strašna glüpost, vu šteroj sam glása nej
 poslušao tvoje rejci! ali že za nikoj nemára,
 nego tebé samoga želej srce moje oh Bog
 moj! ki si me z-vrajži rok vö vtrgno, od
 mok vekivečni oslobodo, ino si meni ód-
 pro vráta Nebeska. Či bi se pa kaj zmen-
 kalo vu mojoj spovidi, prosim te Gospodne,
 naj spuni mesto méne milošca, i dobrotá
 tvoja: poleg štere mej méne odvé-zanoga
 od vsej moji grehov, kak eti na zemli tak
 i v-Nébi. Šcé m potomtoga kak je dostoj-,
 no živetí; vsáke grejšne prilike se hábati, i
 tebi vsigdár kak mojemi prelüblénomi Od-
 kúpiteli služiti. Ali dobro znáš ti moj Bog
 i já s spoznávam slabost mojo; vráženo na-
 turo, i grešno návado mojo; záto dáj mi
 miloščo, i pomoč tvojo, naj zdržati morem
 oblübo mojo: ár vidim kelikokrat sam ti obe-
 čao, i želo sam se pobogšati, i ovo odurna
 nestálnost moja! telikokrat sam zlagao. Ali
 že se ne vüpajoči vu mojoj kreposti, nego
 vu samoj tvójoj milošči, oblü bim, ka tebé
 neščem več nigdár zbantüvati. Potrdi eto
 volo mojo milostivni Jezusz-stálnov pečátjov
 tvoje milošče. Amen.

Molítev pred Precísčavanyem.

Prib ližavam že k-svetlomi stoli náj slaj-sega goščenyá tvojega jas nezahválem grejšnik oh lühléni Zveličiteo moj! i šetiujem kak betéžen k-vráči žítka, síromák, i goli k-Gospodi Nébe i zémle: ino prosim nezrečeno dobroto tvojo, zvráči betege moje, síromaštvo blagoslovi, i goloto odeni; da tebé Kralá vse stvorjene stvári s-tákšov bojaznostjov, verov, i čistočov morem prijéti, naj se vu tvoje sv. od Marie rodjeno tejlo notri včipim. Zdrav bojdí odičeni Aguyec Boži na Križi tvojemi Oči Nebeskomi alduvani! i od prevelike tvoje lübavi vsákomi človeki, kí te koli želej dostojno pod krúsnim kejpom za hráno vzéti, pripávleni! zdrava bojdi i plemenita krv mojega Odkúpitela, po šteroj je ves svejt od nečistoče greha opráni! Operi zdaj mené, i očisti moj lübléni Jezus! ino me zvráči, naj tebi od eti máo zdrav, i čisti, povolno služim, tebé hválim, i díčim, i šteroga zdaj eti na poti zelem pokritoga prijéti, dopústi meni milostivno, naj vu Nebeskoj Domovini odkritoga na veke morem glédati. Amen.

Občinska Spovid.

Spovidavam se Bogi vsamogoceni, Bláženoi Márfi vsigdár divici, Bláženomi Miháli Arkangeli, Bláženomi Ivani Krstiteli, Svétim Apostólom Petri i Pavli, vszejm svécom božim ár sam kroto pregregso (pregrešila) zmišlejnyem, govorjejnyem, i činejnyem, moj greh! moj greh! moj preveliki greh! zato prosim Bláženo Marío vsigdár Divico, Bláženoga Mihála Arkangela, Bláženoga Ivana Krstitela, Svéte Apostole, Petra i Pavla, vse Svece i tebé Oča dūhovni, molte za mé Gospodna Bogá nasega. Amen.

Molítev po prečísčavanyí.

Dávno želni, skrbliivo iskani, zdrav bojdi moj ljubleni Jezus! kí si se k-meni nevrejdnomi dnes prikapèó. Pozdrávlam te z-globočine sreá mojega, i pred tebov klecéc hválim te, i dičim z-Očom, i sv. Dūhom, kí si se dostojó k-meni pridti. Oh srečna moja dūša blagoslavljaj, i hváli vsigdár Gospodna, i vse kotrige zvišavajte Imé nyegovo svéto! Ah ka ščém od eti dob želeti, gda mám tebé oh Bog moj! kí zevsim

ládas? ka ne dobim od tebe, ki si i samóga
 tebé meni darüvao? Oh milostivni Jezus!
 pokrejši dššo mojo, i včini, naj svigdár od
 tebe mislim i stvojev ljubavjov na veke gorim
 Ti mej klüč od srca mojega, naj ti vsig-
 dár bode odprto. Ovo jás se z-cejla tebi
 dám, ti sám bojdi moj, i jás z-cejla tvoj
 I da tebi jas zadosta zahváliti nemorem, za
 teliko z-menov včinyeni dobrot, naj te hvá-
 lijo, i díčijó mesto méne, ki so vrejdní, vsi
 tvoji verní, i pobožni na zemli slugi, i v-Nébi
 tvoji svéti, Svetice; ár je vrejdná toga
 tvoja goreća ljubav Jezus moj, ki mené ne-
 vrejdnoga eti spresvctim Tejlom tvojim, i
 krvjom gostís, geto druge za volo eduoga
 smrtnoga grejha, vu samoj pameti včinye-
 noga, vu vekivečni mokaj mantráš? za štéro
 tvojo miložčo tebé hváló, i díčo bodem na
 vse veke. Hvála ti bojdi i za ovo na spovid
 milostivno čakanye, i za eto stola tvojega
 goščenyá darüvanye. Nedopüsti oh Jezus!
 ka bi eto prečiscávanye bilo meni na skvár-
 janye, nego na zveličanye dšše moje; naj mi
 bode na odpüščanyé mojih grehov, vtišanye
 hüdogo poželenya, vere, vüpanya, čiste lü-
 bavi povékšávanye, trplivosti, poníznosti,
 pokornosti, i vsejh drügih dobrot krsčán-
 skih ponávlanje. Včini oh Bože: naj mi

bode obramba proti vsem mojim protivnikom duhovnim, i telovnim, i po jákosti etoga skrovnoga svestva naj obstojim do konca vu tvojoj sv. milošei, ino žítek moj srečno dokončajoči, k-tebi pridem na ono tvoje nezgovorno, i skrovno zročenyé gde si tí oh Jezus moj! z-Očom, sv. Dúhom práva svetlost popolna Svétost, vekivečna radost i popolna slatkoča vsejm tvojim svétim, i sveticam na vse veke. Amen.

Pozdrávlanye B. D. Maríe.

vgojčno, opodné, i večér.

Angeo Gospodnov je nazvesto Maríi, i poprijéla je od Dúhá Svétoga. *Zdrava etc.*

Ovo službenica Gospodnova, naj mi bode poleg reči tvoje. *Zdrava etc.*

I. Reč je Tejlo věinyena, i prebívala je med nami. *Zdrava etc.*

V Moli za nás, Sv. Bogá Rodieza.

R. Da vrejdni postánemo obečanya Kristusovoga.

Molímo.

Miloscso tvojo, prosimo te Gospodne vlejvu nase pameti, da kí smo po Angel-

skom nazvisčavanyi Kristusa Siná tvojega Tejla oblečenyé spoznali, po nyegovi mokaj, i Krfži v-díko gori stanejnja pripelani bodedo. Po onom Kristusi nasem Gospodni. Amen.

Stolní Blagoslov.

Vsejh stvárih oči Gospodne vu tebi se-
vŭpajo, i ti nyim dávas hráno v potrejb-
nom vrejmeni; odpéraš tí roké tvoje, i napu-
niš vsáko stvár ztvojim blagoslovom. Díka
bojdi Bogi Oči, i Sini i Svétomi Dúhi, kak
je bilo vu začétki, tak zdaj, i vsigdár, i na
vse veke. Amen.

Oča nač etc.

Blagoslovi nás Gospodne i ete tvoje dári,
stere od tvoje dobrote bomo jemáli. Po nasem
Gospodni Jezusi Kristusi. Amen.

Hválo dávanje po Jestvíní.

Hválte Gospodna vsi národje, hváli nyega
vse lústvo; ár je potrdjena nad námí nye-
gova milostivnost, i pravica Gospodnova
ostáne na veke.

Díka bojdi Bogi Oči, i Sini, i Sv. Dúhi
kak je bilo vu začétki, tak zdaj, i vsigdár i
na vse veke.

Oča naš etc.

Hválo tebi dávamo vsamogoči Bože za vse tvoje dári. Ki žíves, i kralújes na vse veke. Amen.

Díka bojdi Oci Bogi.

Díka Síni nyegovoni.

Tak i Dúhi presvétomi,

Díka bojdi tú, i v-Nébi

Alkalmi ajándéknál legalkalmasabb ifjusági iratok és képeskönyvek. Megjelentek és megrendelhetők a Szent-István-Társulat könyvkiadó-hivatalában. (Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. sz.)

<i>Anni A. Falusi</i> gyermekek könyve. Ára kötve ...	Kor.—	.80
Aranka , vagy az alázatosság diadala a kevélység fölött. Kötve ...	„	1.—
<i>Baján Mihály</i> dr. László főherceg élete és halála. Ára kötve ...	„	1.20
<i>Büttner Julia.</i> Az édes mostoha. 4 képpel. Ára kötve ...	„	2.—
<i>Büttner Lina.</i> Testvérek vagyunk. 4 képpel. Ára kötve ...	„	2.—
— Juliánka. Elbeszélés serdülő leányok számára. 4 képpel. Ára kötve ...	„	1.60
<i>Czike Imre.</i> Felhőesék. Ára kötve ...	„	1.20
<i>Demény Dezső.</i> Vallásosság és kincsvágy. Ára kötve ...	„	2.—
<i>Dickens K. Twist Olivér.</i> Ifj. regény. Ára kötve ...	„	2.—
<i>Dorsey Anna.</i> A lelkiismeret. Amerikai elbeszélés. Ára kötve ...	„	1.60
<i>Fullerton Georgina.</i> Laurencia. Elbeszélés. Ára kötve ...	„	2.40
<i>Gruber-Horl.</i> Martini Gusztáv életrajza. Ára vászonk. ...	„	30
Hasznos mulattató. Diszes vászonkötésben ...	„	1.60
Hasznos olvasmányok az ifjuság számára. Ára kötve ...	„	2.—
<i>Hattler-Tóth.</i> Virágcsokor a kath. gyermekkertből. Kötve ...	„	1.60
Ifjuság könyve. Elbeszélések és költemények. Ára kötve ...	„	2.—
Ifjusági olvasmányok. Kepekkel. Ára kötve ...	„	2.—
Az Ifjuság öröme. Ifjusági olvasmányok. Öt kötet. Ára félévaszonkötésben kötetenkint 1 K. 60 f. Egész vászonkötésben kötetenkint ...	„	2.40
<i>Karácson Imre.</i> Szent Imre herceg. Élet- és jellemrajz Kötve ...	„	1.20
Karácsonyi képeskönyv jó gyermekek számára. Kötve ...	„	2.40
Két nő története. Ára kötve ...	„	—50
<i>Kincs István.</i> A testvérek. Ifjusági elbeszélés. 2 képpel. Kötve ...	„	—80
— A vadon gyermeke. Ifjusági elbeszélés. 2 képpel. Kötve ...	„	—80
<i>Kisfaludy Arpad.</i> Levelek hugomhoz az olvasásról. Ára füzve 1 K. 20 f., kötve ...	„	2.—
<i>Lutkóczy Mihály.</i> Magyar szentegyházak regéi. Kötve ...	„	2.40
Levelek az első szentáldozás után. Franziából ford. <i>Stadler Endre.</i> Félévaszonkötésben 50 fill., egész vászonköt. ...	„	—80
<i>Lörincz Gyula</i> dr. A magyar történet százada. Diszes vászonkötésben ...	„	1.60
Márta naplója. A női ifjuságnak ajánlva. Kötve ...	„	2.40
Milleniumi Emlékkönyv. Sok szép képpel. Diszes vászonk. ...	„	1.60
<i>Pap bácsi.</i> Miklós országa. Verses elbeszélés jó gyermekek számára. Ára ...	„	1.20
— Karácsonyi aranykönyv. Ára színes egész vászonkötésben ...	„	4.—
<i>Pintér Kálmán.</i> Irodalmunk a Milleniumig. Ára kötve ...	„	1.60
— Magyar drámai mesék. Angol félévaszonkötésben ...	„	2.—
<i>Pokorny Emánuel.</i> Színjátékok Ifjusági színpadra. I. kötet. (Tartalma: Vértanu család. — Morus Tamás.) Kötve ...	„	1.60

<i>Pokorny Emánuel.</i> II. kötet. (Tartalma: A padlásszobában. — Az örökség. — Inkognitó. — Az igazgató ur. — A fogadás.)	
Ára kötve	Kor. 1.60
<i>Prónai A. Kis barátalmnak.</i> Versek, történetek. Kötve	« 1.60
<i>Rolfur-Florskál. Beppo,</i> a lazzaroni fiú. Nápolyi elbeszélés. Ára vászonkötésben	« 1.60
<i>Seeburg József. Egyiptomi József.</i> A mi kedves Üdvözítőnk Jézus Krisztusnak megragadó előképe. Ára kötve	« 2.40
Sötét napok. A három árva. Elbeszélések. Ára kötve	« 1.60
Szabad órákra. A kath. ifjuság számára. Ára kötve	« 2.—
<i>Szabó Imre. A falu orangejnye.</i> Ára kötve	« 1.40
A számlizött leánya. Füzve	« —.40
<i>Számord Ignác. Kicsinyek áhitata.</i> Ára egész vászonköt.	« 2.—
<i>Sziklay János. A torony története. Kincs István. Gonosz idők.</i> Két elbeszélés. Kötve	« 1.60
<i>Sziklay J. Tisztítótűzű át.</i> Ifjusági regény. Ára kötve	« 2.20
Tanulságos olvasmányok az ifjuság számára. Képekkel. Kötve	« 1.60
<i>Vasary Kólos. A várnai csata.</i> Füzve	« 1.—
<i>Wiseman. Öröklámpa.</i> Félvászonköt. 50 f. egész vászonköt.	« —.80

Ifjusági imakönyvek.

<i>Dreher Tivadar dr. Gyónási könyvecske</i> kath. gyermekek számára. Ára kötve	Kor. —.30
<i>Türkányi Béla. Lelki Manna.</i> Imádságos- és Énekeskönyv a kath. ifjuság számára. XXXIV. kiad. Dszkötésben	« 1.60
— Vászonkötésben, színes nyomással	« 1.—
— Vászonkötésben, fekete nyomással	« —.70
— Lelki Manna. Bogisich Mihály hangjegyeivel. Ára vászonkötésben 1 K, fekete bőrkötés 2 K, chagrinhörköt.	« 2.60
— Kis Lelki Manna. Énekeskönyv a legkisebb tanulók számára. Kivonat a Lelki Mannából. (36 oldal.) Ára	« —.24
— Szent Éneklüzér, a kath. egyh. Éneklárból kivonva es néhány latin énekkel megtöltve	« —.40
Officium Divinum. Kalauz a keresztény kath. magán- és nyilvános isteniszolgálatra. II. átdolgozott kiadás. 4 képpel.) Ára füzve 4 kor. Egész angolvászonkötés 6 kor. Egész bőrkötés vörösmetszéssel 7 kor. Ugyanaz arany-metszéssel 8 korona. Chagrinkötés arany-metszéssel 10 K. Igen finom borjubőrkötés	« 12.—
Officium Hebdomadae Sanctae. Nagyheti szertartások. (Egy keppel.) Füzve 2 kor 40 fill. Egész angolvászonkötés 3 kor. 20 fill. Egész bőrkötés vörösmetszéssel 4 kor. 40 fill. Ugyanaz arany-metszéssel 5 kor. 20 fill. Chagrinkötés arany-metszéssel 7 kor. Igen finom borjubőrkötésben	« 8.—
A kettő egyben. Füzve 6 kor. 40 fill. Egész angolvászonkötés 8 kor. Egész bőrkötés vörösmetszéssel 9 kor. Ugyanaz arany-metszéssel 10 kor. Chagrinkötés arany-metszéssel 12 kor. Igen finom borjubőrkötés	« 14.—